

A Fővárosi Törvényszék

Az ügy száma: 103.K.706.642/2020/36.

Az I. rendű felperes: be2 S.á.r.l. (1351 Luxemburg, 13 rue du Commerce)

A II. rendű felperes: insparx GmbH (80636 München, Erika-Mann-Straße 63, Németország)

A III. rendű felperes: Interdate S.A. (1351 Luxemburg, 13 rue du Commerce)

A felperesek képviselője: Oppenheim Ügyvédi Iroda –
és Siegler Bird & Bird Ügyvédi Iroda - ügyvéd

Az alperes: Gazdasági Versenyhivatal (1054 Budapest, Alkotmány u. 5.)

Az alperes képviselője: dr. Ay Zoltán Nándor kamarai jogtanácsos

A per tárgya: versenyfelügyeleti ügyben hozott VJ/19-119/2018. számú közigazgatási határozat megtámadása

Í t é l e t:

A bíróság az alperes Vj/19-119/2018. számú határozatának bírság megfizetésére kötelező rendelkezését megsemmisíti, az alperest e körben új eljárásra kötelezi, ezt meghaladóan a keresetet elutasítja.

Költségeiket a felek maguk viselik

Kötelezi a felpereseket, hogy egyetemlegesen fizessenek meg a Magyar Államnak – az adóhatóság külön felhívására – 750 000 (hétszázötvenezer) forint kereseti részilletéket. A további 750 000 (hétszázötvenezer) forint kereseti részilletéket a Magyar Állam viseli.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

Az ítélet alapjául szolgáló tényállás

- [1] A II. és III. rendű felperesekkel egy vállalatcsoportba tartozó I. rendű felperes által működtetett online társkereső szolgáltatás 2017. november 28-tól a www.be2.hu, 2017. december 18-tól a www.academicsingles.hu oldalon érhető el. A II. rendű felperes felel a platformok üzemeltetéséért, szoftverfejlesztésért, ügyfélszolgálatért, marketingért és a hírlevelek kiküldéséért, míg a III. rendű felperes online ismerkedésre alkalmas felületeket és mobil applikációkat üzemeltet, de nem aktív a magyar piacon.
- [2] Az I. r. felperest 2006. december 19. napján alapították Luxemburgban, a felperesek jelenleg összesen 19 európai országban nyújtanak online társkereső szolgáltatást. Az I. r. felperes 2018. és 2019. évi nettó értékesítési árbevételét, valamint a vizsgált két honlapból származó nettó árbevételét az alperes határozatának 26. pontja rögzíti.

- [3] Budapest Főváros Kormányhivatala (a továbbiakban. Kormányhivatal) fogyasztóvédelmi ügyben vizsgálta az I. r. felperes gyakorlatát a www.be2.hu honlappal kapcsolatban, és a 2019. augusztus 8. napján kelt BP-05/200/02935-7/2019 számú határozatával megállapította, hogy az I. r. felperes megsértette az elektronikus kereskedelmi szolgáltatások, valamint az információs társadalommal összefüggő szolgáltatások egyes kérdéseiről szóló 2001. évi CVIII. törvény 4. § c), d), f), h) pontjait, és 5. § (2) bekezdés a-d) pontjait, a fogyasztó és a vállalkozás közötti szerződések részletes szabályairól szóló 45/2014. (II. 26.) Korm. rendelet 11. § h), v), w) pontjait, és 20. § (1)-(3) bekezdéseit, valamint a fogyasztókkal szembeni tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat tilalmáról szóló 2008. évi XLVII. törvény (a továbbiakban: Fttv.) 3. § (1) és (5) bekezdését, a 6. § i) pontját és a 7. § (1) bekezdését. A Kormányhivatal megállapítása szerint az I. rendű felperes a fenti jogsértéseket azzal valósította meg, hogy a honlapján nem, vagy nem megfelelően tájékoztatta a fogyasztókat a szolgáltatás beazonosíthatóságát szolgáló adatokról (pl. nyilvántartásba vevő szerv megnevezése, tárhelyszolgáltató adatainak és a vállalkozás adószámának feltüntetése), a szerződéskötés feltételeiről (pl. szerződéskötés lépéseire, adatbeviteli hibák azonosításhoz, javításához szükséges, és szerződéskötés nyelveire vonatkozó információk), az elállási jog gyakorlásáról (ennek határidejéről), a fogyasztói jogérvényesítésről, és egyéb tájékoztatási kötelezettségeit (pl. panaszkezelési mód feltüntetése) sem teljesítette. Fentiekre tekintettel kötelezte az I. r. felperest, hogy a honlapon a határozat indokolási részében részletezett információkról a vásárlókat a vonatkozó jogszabálynak megfelelően tájékoztassa.
- [4] Az alperes az I. rendű felperes szolgáltatásainak ingyenes igénybevételét általános jelleggel népszerűsítő kereskedelmi kommunikációt sérelmező piaci jelzések alapján a fogyasztókkal szembeni tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat tilalmának vélelmezett megsértése miatt versenyfelügyeleti eljárást folytatott le (határozat 1-69. pontok). Az I. rendű felperesnek a regisztráció és a szolgáltatás igénybevételének ingyenességére (határozat 102-109. pontok); a díjfizetéshez kötött prémium tagság automatikus meghosszabbodására és ennek díjára (határozat 110-112. pontok); a profilokra (határozat 112-125. pontok) a szerződések felmondására (határozat 126-129. pontok); a regisztrált tagok számára (130-132. pontok) vonatkozó kereskedelmi kommunikációját, illetve az Általános Szerződési Feltételek tartalmát (határozat 133-144. pontok) vizsgálta.
- [5] Az alperes 2018. június 8-án indította meg az I. rendű felperes www.be2.hu weboldalán 2017. november 28-tól alkalmazott kereskedelmi gyakorlatot vizsgáló versenyfelügyeleti eljárást, melyet kiterjesztett a www.academicsingles.hu weboldalon 2017. december 18-tól folytatott magatartásokra is. A 2019. november 28-án elkészült vizsgálati jelentésre tett felperesi észrevételt követően az alperes a mögöttes felelősségük megállapítása érdekében bevonta az eljárásba a II. és III. rendű felpereseket. A versenyfelügyeleti eljárást az alperes által a perben részletesen kifejtettek szerint 32 eljárás cselekmény összesen 581 napig szüneteltette, így az ügyintézési határidő - figyelembe véve a Tptv. 33/B §-a szerinti igazgatási szünet időtartamát is – 2020. augusztus 24-én járt le.
- [6] Az alperes a versenyfelügyeleti eljárás eredményeként meghozott 2020. július 30. napján kelt VJ/19-119/2018. számú határozatban megállapította, hogy az I. rendű felperes 2017. november 28-tól a www.be2.hu, 2017. december 18-tól a www.academicsingles.hu weboldalon elérhető online társskereső szolgáltatással kapcsolatban tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatot valósított meg azzal, hogy a weboldalakon a regisztrációt és az oldalak használatát valótlanul ingyenesként népszerűsítette 2020. május 19-ig, de a szolgáltatásokhoz díjmentesen csak korlátozottan lehetett hozzáférni, a társkeresés céljának megfelelő igénybevétel csak díjfizetéssel volt lehetséges [rendelkező rész A) pont];

megtévesztő tájékoztatást adott a szolgáltatás időtartamáról és díjáról, mert a prémium előfizetés automatikus meghosszabbodására és a meghosszabbított időtartam díjára vonatkozó alapvető tájékoztatás a megjelenítés módjából adódóan nem vált a fogyasztói észlelés részévé [rendelkező rész B) pont]; a www.be2.hu oldalon elérhető szolgáltatást a valótlan „*Már 766.000 Regisztrált Tagunk bizott meg tudományos partnerkeresési módszerünkben!*” állítással népszerűsítette 2020. május 18-ig, megtévesztően tájékoztatva a fogyasztókat, mivel a tagok száma nemzetközi összesítés alapján történt [rendelkező rész C) pont]; a szakmai gondosság követelményét sérti és az ügyleti döntés torzítására alkalmas a szolgáltatások igénybevételének alapvető feltételeit ismertető és a fogyasztói jelzéseket kezelő gyakorlata [rendelkező rész D) pont]. Kötelezte az I. rendű felperest, hogy a B) és D) pontok szerinti magatartását igazolható módon (elsősorban a weboldalakon) a szerződéses feltételeken kívüli tájékoztatások közzétételével, kiegészítésével módosítsa, és a weboldalak nyitóoldalán tegyen közzé helyreigazító nyilatkozatot, amit e-mail-ben vagy egyéb módon közvetlenül küldjön meg a felhasználóinak. Az I. rendű felperest 1.600.000.000 Ft versenyfelügyeleti bírság megfizetésére kötelezte azzal, hogy mögöttes felelősként II. és III. rendű felpereseket nevesítette. A tisztességtelen piaci magatartás és versenykorlátozás tilalmáról szóló 1996. évi LVII. törvény (a továbbiakban: Tpv.) 60/A § (1) bekezdés b) pontja alapján a versenyfelügyeleti eljárást az adatokkal való ellenszolgáltatás teljesítése tekintetében valószínűsített megtévesztés; az anonim, illetve pszeudonim profilok kapcsán a megtévesztő mulasztás; és szerződés felmondásával kapcsolatos pszichés nyomásgyakorlás tekintetében a határozat 248. pontjában részletezettek szerint megszüntette.

- [7] Az alperes által feltártak szerint a szolgáltatás részben (pl. profil létrehozása és deaktiválása, más profilok megnyitása, lájkolása, 2018. november 20-ig partnerajánlásonként egy üzenet küldése) hozzáférhető volt az ingyenes regisztrációval, de bizonyos szolgáltatási elemek (pl. üzenetek olvasása, felhasználók fotóinak megnézése, „szerelem első látásra funkció”, fotók feltöltése, látogatók megnézése, partner hozzáadása kedvencekhez) csak a díjköteles prémium előfizetés részeként voltak elérhetőek (határozat 70-73. pontok). A prémium előfizetések oly módon hosszabbodtak meg automatikusan, hogy a meghosszabbított időszaknak jóval magasabb díja (pl. 3.990 Ft első hónap után 19.950 Ft havi díj) volt, és esetenként jelentősen hosszabb időszakra történt a meghosszabbodás az eredeti szerződésnél (1 helyett 3 hónap). Az automatikus hosszabbodás a díjnak a fogyasztó bankszámlájáról való automatikus levonásával járt annak kommunikálása nélkül, hogy előfizetésről van szó, ahol a kedvezményes első hónap után a díjak jelentősen emelkednek. A regisztráció előtt elérhető információk köre a reklámszlogenekre (ingyenes regisztráció, 766 000 tag) és az Általános Szerződési Feltételekre (a továbbiakban: ÁSZF) korlátozódott. A díjmentes szolgáltatási elemekről, prémium tagságról, az automatikus meghosszabbodás idejéről és költségéről nem volt előzetesen elérhető információ, az I. rendű felperes utólag is csak a saját szerződéseikre adott választ a fogyasztóknak (határozat 238-244. pontok).
- [8] Az alperes a hatáskörét az Fttv. 11. § (1) bekezdés a) pontjára, illetékességét a Tpv. 45. §-ára alapította azzal, hogy a gazdasági verseny érintettségét az alapozza meg, hogy a kereskedelmi gyakorlat az I. rendű felperes által üzemeltetett, több tízezres regisztrált tagszámmal, nagy látogatottsággal rendelkező weboldalakon, és a jelentős költségvetésű közösségi médiakampányokban valósult meg (határozat 252-255. pontok). A II. és III. rendű felperesek mögöttes felelősségét a Tpv. 78. § (5) bekezdésére alapította. Utalt a Kúria Kfv.III.37.690/2013/9., és a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 13.K.30.082/2017/15. számú ítéleteire azzal, hogy ha a II. és III. rendű felperesek részt vettek volna a kereskedelmi gyakorlatban, akkor az Fttv. 9. §-a szerinti felelősségüket kellett volna megállapítani (határozat 256-262. pontok). Az ügyleti döntés jog által védett szakaszainak

része a figyelemfelkeltés. Az EUB C-281/12. számú ítélete szerint ügyleti döntés a termék megvásárlása és az ezzel kapcsolatos döntés (pl. üzletbe belépés) is. A perbeli esetben az ügyleti döntés a weboldalak meglátogatása, a szolgáltatások igénybevétele, a regisztráció, a prémiumelőfizetés igénybevétele, a profil deaktiválása, a szerződés felmondása vagy fenntartása (határozat 263-266. pontok).

- [9] Az ingyenes regisztrációnak és a szolgáltatás ingyenes igénybevételének állításával az I. rendű felperes az Fttv. mellékletének 20. pontja szerinti tényállást megvalósítva megsértette az Fttv. 3. § (1) bekezdését. A www.be2.hu oldalon 2017. november 28-tól, a www.academicssingles.hu oldalon 2017. december 18-tól 2020. május 19-ig ígért díjmentes regisztrációval a szolgáltatás ingyenességét közvetítette úgy, hogy az ingyenes regisztráció a korlátozott hozzáférési lehetőség miatt önmagában értéktelen, a funkcionális használathoz a prémium előfizetés szükséges. Az ingyenes regisztráció fogyasztói szempontból azonos a szolgáltatás ingyenes igénybevételével. A nyitóoldalon regisztráció nélkül nem lehet továbbjutni, a valós nyitóoldalt sem lehet megnézni, nem látható a szolgáltatás sem. A szolgáltatás igénybevétele előtt nem tudható a szolgáltatási elemek díja és tartalma. A kereskedelmi kommunikáció nem ad kiegészítő információt a díjfizetéssel elérhető szolgáltatásokra, az ingyenesség kategorikus üzenete így sem lenne felülírható. A regisztrálóknak küldött üzenetek a profil kitöltésére, fotó feltöltésére és előfizetésre hívnak fel a szolgáltatások teljes igénybevételéhez, elismerve, hogy az előfizetés nélküli szolgáltatások köre korlátozott. A regisztráció előtt a fogyasztó az ellenértékről nem tudakozódhat, utóbb is csak a prémiumtagság megrendelésekor kap információt. Az ingyenesség hirdetése nem segíti a tájékozott ügyleti döntést, pedig a regisztráció ennek eleme. Többszöri kattintással érhető el az ingyenes és díjköteles szolgáltatási elemek táblázata, ez 2020 januárjában került az ÁSZF-be (határozat 267-278. pontok).
- [10] A szerződés időtartamára és díjára vonatkozó megtévesztő tájékoztatással az I. rendű felperes megvalósította az Fttv. 6. § (1) bekezdés b) és c) pontjai szerinti tényállást és megsértette a 3. § (1) bekezdését. Az ügyleti döntést befolyásolja a prémium előfizetés automatikus meghosszabbodása, ennek időtartama és díja. A reklám hatására kialakult ügyleti döntés a honlap meglátogatása, a további ügyleti döntések az elérhető információktól függték. Az apró betűs tájékoztatás szerint a fogyasztónak nem kell rendelkeznie a 19.950 Ft (az eredeti díj ötszöröse) díj utalásáról, azt a szolgáltató vonja le, a szerződéskötés „*mindössze 30 másodperc*”. Az automatikus meghosszabbodás időtartamáról csak az ÁSZF és a fizetési folyamat megkezdése tájékoztat azzal, hogy az időtartamot majd egyeztetik a szerződéskötéskor (azt az I. rendű felperes is elismerte, előre az sem tudható, hogy a választott szerződéses időszakhoz képest hogyan alakul a meghosszabbodás időtartama). A fizetési oldal és a „GYIK” sem hívja fel a figyelmet a meghosszabbodás időtartamára. Ez csak a fizetési folyamat későbbi szakaszában ismerhető meg, de ez szürke háttéren apró szürke betűvel került megjelenítésre az oldalak alján, a fizetési információk megadása alatt, attól formailag elválasztva, így nem észlelhető. A prémium előfizetés díja csak a fizetési mód kiválasztás aloldalán jelenik meg apró betűvel, nem észlelhető módon, ez még a fizetést megerősítő e-mail és a külön kérésre küldött válaszlevél sablon tartalmából ismerhető meg. A felmondásra, a meghosszabbodott szerződéses díjra vonatkozó információk nélkül a fogyasztó a valótlant információt gondolja valósnak, azaz az egyszeri díjat és a választott (1, 3 vagy 6 havi) időszakot tekinti irányadónak. A megtévesztő kommunikáció a fogyasztóknak anyagi kárt (többletdíj, számlák letiltásából és végrehajtásokból eredő többletköltség) okoz. A kategorikusan pozitív állítást a fogyasztónak nem kell megkérdőjeleznie. Az apró betű teljes értékű tájékoztatás, ha egészében megismerhető és lényegesen nem módosítja a főüzenetet. Az utólagos korrigáló információ sem lehet ellentétes vagy érzékelhetetlen a főüzenethez

képest, és nem orvosolja a korábbi valótlan közléssel megvalósult jogsértést. A fogyasztók bizalmatlansága miatt a honlap látogatóinak kis része regisztrált, a prémium tagok jelentős része nem marad a szerződésben az első hónap után, mert a szerződéskötést követően szembesül a díjakkal és a megújítással. Nem jogszerű kommunikáció, hogy a költséges szolgáltatás igénybevételekor a kiemelt „egyszeri” díjtól elválasztva, más méretben és struktúrában, nehezen érhetően kerül a fizetendő, előre nem megismerhető díj és konstrukció kommunikálásra, ami módosítja a szolgáltatás ellenértékét. Az ÁSZF, a termékmegjelenítő és fizetési oldal, valamint a visszaigazoló email információi utólagosak és ellentmondásosak, az utólagos korrekciók (betűméret változtatás, visszaigazoló e-mail pontosítása) nem szüntették meg a jogsértést. A fizetési oldal egyszeri fizetésre vonatkozó állítása mellett kisebb és halványabb betűtípussal az oldal alján szerepel az automatikus meghosszabbodásra, annak idejére és díjára való kitétel, a felmondási idővel együtt. A „*legyél prémium tag mindössze 30 másodperc alatt*” szlogen elaltatja a figyelmet. A visszaigazoló e-mail tájékoztatása nem alkalmas az ügyleti döntés korrigálására. A fizetési oldal nem a szolgáltatás jellemzőivel kapcsolatos információmegosztás helye, az ügyleti döntés nem a szolgáltatás kifizetése, hanem a honlap meglátogatása (határozat 288-322. pontok).

[11] Az I. rendű felperes megtévesztő, az ügyleti döntés torzítására alkalmas módon tájékoztatta a fogyasztókat a regisztrált személyek számáról, ezzel megvalósította az Fttv. 6. § (1) bekezdés b) pontja szerinti tényállást, és megsértette az Fttv. 3. §-ának (1) bekezdését. A www.be2.hu oldalon közzétett, „*Már 766,000 Regisztrált Tagunk bízott meg tudományos partnerkeresési módszerünkben!*” az ügyleti döntést befolyásolhatja. A .hu végű, magyar nyelvű oldalon kiegészítő információk nélkül a fogyasztók 766.000 regisztrált tag alatt a weboldalon regisztrált tagokat értik, és nem a más országok felületein is regisztrált összes felhasználót. A fogyasztók jellemzően közeli lakhelyű, azonos anyanyelvű személyeket keresnek, a külföldi felhasználók keresési funkciója meg is szűnt. A benyújtott iratok szerint lényegesen kevesebb regisztrált tagja volt a felületnek. A 2017. első félévi szám a valamennyi országban regisztrált felhasználót jelenti, de erről a fogyasztók nem kaptak tájékoztatást. A névtelen vagy álnév alatti profilokkal, és a „*CSAK kérdez*” funkcióval küldött sablonüzenetekkel kapcsolatos megállapítások is befolyásolják a szolgáltatások mások általi használatának érzetét. Az I. rendű felperes üzleti titokként kérte kezelni a hazai felhasználók számát. Irreleváns, hogy nem minden első kapcsolatfelvétel tartalmazta az állítást. A regisztrációnak és minden bejelentkezésnek 2020. májusig része volt az üzenet. A képernyőmentések azt igazolják, hogy mely más felületekről juthattak a fogyasztók a honlapra, de a korábbi gyakorlatra nem jelentenek bizonyítékot (határozat 98-101. és 323-338. pont).

[12] Az I. rendű felperes megsértette az Fttv. 3. § (1) bekezdése szerinti szakmai gondosság követelményét, mert nem törekedett az ÁSZF és a szolgáltatási szerződés lényegének fogyasztó tájékozott döntését segítő módon történő közzétételére. A nehezen hozzáférhető, sablonos ÁSZF-ben a szolgáltatás, az információk nem egyértelműek, az ingyenes és díjköteles szolgáltatások köre nem elhatárolt, a felmondás módja és a prémium előfizetés automatikus meghosszabbodása a felmondási feltételek között található. Az ÁSZF érthetőségét a tükörfordítás miatti nem egyértelmű nyelvezet mellett nehezítették a magyar fogyasztók által nem elérhető applikációkra utalások. Az I. rendű felperes 2019. június 25-én módosította az ÁSZF-et a Kormányhivatal döntése miatt. A faxon vagy postai úton történő felmondás költséges, és a megadott fax szám hosszabb ideig nem is lehetett elérhető, mert átmenetileg külföldi fax számot jelölt meg az I. rendű felperes. Az e-mail-beli felmondásról az ÁSZF és a „GYIK” sem tájékoztat. A tényleges helyzettel ellentétben jelent meg az ÁSZF-ben utalás az online szerződésbontásra. A felmondási határidő az ÁSZF-ben, a fizetési oldal első oldalán és a „GYIK” oldalon sem egyértelmű, ez csak az előfizetés véglegesítése előtti

apró betűs tájékoztatásból ismerhető meg. A honlapokon elérhetővé tett, profil deaktiválására vonatkozó funkciót az ellentmondásos tájékoztatás miatt a fogyasztók az előfizetés felmondásaként értékelhették, azonban ez csak az ingyenes regisztráció törlését jelenti, ugyanakkor a deaktiválással az előfizető már nem fér hozzá a prémium előfizetéséhez sem. A szakmai gondosság követelményével ellentétben a fogyasztói kifogások mellőzése. Az I. rendű felperes a panaszokról – azok nagy száma ellenére – nem vezetett nyilvántartást, a megelőzésükhöz szükséges intézkedéseket nem tette meg, a felületek, feltételek és kereskedelmi kommunikációk tartalmát sem alakította át érdemben, ezzel rontotta az ügyleti döntéshez szükséges információkhoz való hozzáférés lehetőségét. A fogyasztóktól sem várható el olyan tájékozódás, melynek az alapja a hiányos és jogsértő tájékoztatás. Az ügyfélszolgálaton történő tájékozódás nem életszerű, válaszok is csak az ÁSZF pontjaira utalások voltak. A hasonló tartalmú jelzések igazolják a torzított fogyasztói döntéseket. Az ÁSZF honlapon történő elhelyezése jogszabályi kötelezettség, és nem megfelelő tájékoztatás. Nem elfogadható az, ha a megrendelési folyamatot egészen a fizetésig végig kell járni az információ megszerzéséhez. A több oldalas, formalizált, jogi szaknyelvű ÁSZF-ben történő tájékoztatás az előzetes tájékozódást nem segíti, kétséges, hogy megfelelő összképet ad-e a szolgáltatásról. A panaszok szerint a felmondási kísérletek sikertelensége miatt sokan szándékuk ellenére előfizetők maradtak. Az „*egyzetetett futamidővel hosszabbodik meg a szerződés*” kitételből a fogyasztók úgy vártak valamiféle döntési szituációt, hogy a hosszabbodás tényére és idejére nem volt ráhatásuk. Az I. rendű felperes gyakorlatát a hazai fogyasztóvédelmi hatóság mellett több más hatóság is vizsgálta, de az I. rendű felperes a fogyasztói jelzéseket figyelmen kívül hagyva nem változtatott gyakorlatán (csak részben, a versenyfelügyeleti eljárás kései szakában, és korábban a Kormányhivatal határozata miatt is csak kisebb korrekciókat eszközölt, amelyek a jelentősebb problémákra nem adnak megoldást). A Kfv.II.38.130/2015/5. számú kúriai ítélet szerint a jogsértéshez elegendő a megtévesztésre való alkalmasság (határozat 339-412. pontok).

- [13] A B és D magatartások folyamatossága indokolja a Tpv. 76. § (1) bekezdés h) pontja szerinti tiltást és ennek 76. § (1) bekezdés i) pontja szerinti igazolását. Az alperes a jogsértés jellegére, súlyára és az érintett piacra tekintettel a Tpv. 76. § (1) bekezdés k) pontja és a 78. § (1) bekezdés a) pontja alapján az I. rendű felperest bírság megfizetésére kötelezte. A figyelmeztetés Tpv. 76-78. §-ai szerinti korlátai nem állnak fenn, de a mérlegelt körülmények alapján (432. pont) ez nem volt alkalmazható. A vizsgált magatartás súlyát (fogyasztói sérelem mértéke, összetettsége), a gyakorlat kiterjedtségét, és azt értékelte, hogy a kifogásolt magatartások közül a folyamatban levők az I. rendű felperes működését alapvetően meghatározzák, így jelentős intézkedésekre van szükség. A Fővárosi Törvényszék 13.K.700.112/2018/13. számú és a Kúria Kfv.IV.37.774/2018/13. számú ítéleteire utalva kiemelte, hogy az üzleti modell központi elemét érinti a jogsértés, ez a fogyasztóknak kárt okozhatott, az eltiltásnak megfelelően olyan mértékű módosításokat indokol, hogy a figyelmeztetéssel a jogkövető magatartás nem biztosítható, a közérdek védelme indokolja a bírságszankció alkalmazását. Az I. rendű felperes magatartása a Kormányhivatal döntése után is jogsértő több tekintetben. A Tpv. 78. § (3) bekezdése szerint a 12/2017. számú Bírságközlemény (a továbbiakban: Bírságközlemény) 13. pontja és III.2. alfejezete alapján az alperes megállapította, hogy a kommunikációs költség nem megfelelő alap (a kereskedelmi gyakorlat hatása meghaladja a feltárt költségeket, a kampány eszközökön kívül nem azonosítható költség), ezért a 14. és 20. pontok alapján a jogsértéssel érintett időszak nettó árbevételét vette alapul. Ez nem tartalmazza a 2019. október utáni bevételeket, de nem volt indokolt az összeg pontosítása. Az összes bevétel a jogsértő kereskedelmi gyakorlattal függ össze. Az alapösszeg megállapításakor a jogsértés súlyát, hatását, illetve a súlyosító és enyhítő körülményeket értékelte. Kiemelt súlyosító körülményként vette figyelembe a jogsértéssel

érintett szolgáltatások jelentős árát, és azt, hogy a szerződéskötés után nehezen korrigálható az üzleti döntés (Bírságközlemény 32. pontja); a jogsértő gyakorlat elemei egymásra épülnek, hatásaikat az integrált jelleg erősítette. A jogsértő kereskedelmi gyakorlat üzenete (ingyenesség) erőteljes volt (34. pont). Nagyfokú felróhatóságot (IV.I.5. alfejezet és 38. pont) alapoz meg az, hogy a kifogásolt magatartás a Kormányhivatal (lásd a 139-140. pontok) és a külföldi hatóságok (lásd a 150. pont) valamint a nagyszámú, azonos tartalmú fogyasztói jelzés alapján sem került megváltoztatásra. Hitelesnek tekintette az intranet rendszerből származó azon nyilatkozatokat, hogy dán, cseh és belga hatóság is fellépett az I. rendű felperes ellen, azzal, hogy a luxemburgi hatóság végrehajtási cselekménye még ezen hatóságok előtt sem feltétlenül ismert. A VJ/1930/2018. sz. irat 12. sz. melléklete tartalmazza azon hatósági megkereséseket és válaszokat, amelyek igazolják, hogy a hatóságok és szervezetek végrehajtási megkereséssel fordultak a luxemburgi hatósághoz. Az alperes több, elkülönült magatartás esetén is megállapított jogsértést (41. pont). Enyhítő körülményként közepes súllyal a kereskedelmi gyakorlat és az ÁSZF korrigálását, kisebb súllyal az egyes állítások használatának (ingyenesség, tagok száma) abbahagyását, valamint a hazai fogyasztókat érintő behajtást felfüggesztő és a szerződések email-ben történő felmondását lehetővé tevő, 2020. májusi intézkedéseket értékelte, utóbbiak tartósságára nincsen garancia. A kiemelt súlyosító körülmények és az enyhítő körülmények aránya miatt a bírság alapösszege jelentősen magasabb lett, mint a kiinduló összeg. Az I. rendű felperes nem visszaeső az alperes előtt. A jogsértéssel elért előny a szerződések automatikus meghosszabbodásával, és a díjak levonásával befolyt díjak voltak, így az alapösszeg korrekciós növelése volt indokolt. Esetenként a díjak részleges visszautalása megtörtént, behajtással fenyegetésre ott került sor, ahol automatikus díjlevonásra nem volt mód. A korrekciós növelést az elrettentő hatás és az indokolta, hogy a fogyasztóknak jelentős és nehezen korrigálható kárt okozó, több tekintetben is kifogásolható kereskedelmi gyakorlat megelőzhető legyen. A jogkövetkezmények biztosítása érdekében, a fogyasztói sérelem és kár jellege, nagyságrendje indokolta a Tpvt. 78. § (1b) pontja alapján csoportszintű bírságmaximum meghatározását, és a 78. § (5) bekezdése szerint a II. és III. rendű felperesek mögöttes felelőskénti megnevezését. A bírságmaximumot meghatározó bevételi adatok forrása az I. rendű felperes nyilatkozata és beszámolóí. Az összesítést, melynek adatai szerint a fenti bírságösszeg a csoportszintű törvényi maximumot nem éri el, a határozat 26. pontja tartalmazza. A Bírságközlemény VI. fejezete szerinti bírságcsökkentő körülmények nem álltak fenn. Az együttműködés akkor értékelhető, ha túlmutat a jogszabályokból fakadó együttműködési kötelezettségen. A Tpvt. 78. § (3) bekezdése alapján értékelte a regisztrált és a díjfizető tagok számát, az automatikus megújítás több tízezer forintos díját és a felmondás esetleges költségeit (határozat 415-450. pontok).

- [14] A felpereseknek az ügyintézési határidővel kapcsolatos kifogásaira az alperes kifejtette, hogy az eljárási határidőt nem lépte túl. A felperesek tévesen a Tpvt. 63. § (8) bekezdése alapján kieső időket az adatszolgáltatások esetében nem a beérkezésig, hanem a postára adásig számolták. Az ügyfélkapus kézbesítésnél a két időpont azonos, emellett pedig csak a kapott információ birtokában tud eljárni, a postára adással még nem kerül olyan helyzetbe, hogy a kért adatokkal dolgozhasson. A Tpvt. 63. § (8) bekezdése szerint a nyilatkozatok kelte helyett azok beérkezése számít (határozat 453-460. pontok).

A felperesek keresete és az alperes védírata

- [15] A felperesek keresetükben elsődlegesen a határozat alperes hatáskörének hiánya miatti megsemmisítését; másodlagosan a határozat hatályon kívül helyezését és a jogsértés hiányának megállapítását; harmadlagosan a határozat versenyfelügyeleti bírság

vonatkozásában történő hatályon kívül helyezését kérték. A tárgyaláson pontosított negyedleges kereseti kérelemként a határozat hatályon kívül helyezését kérték azzal, hogy az A), B), C) és D) pontokban foglalt megállapítások jogsértő jellege és azok hatályon kívül helyezése alapján az alperes a bíróság összegét a részleges pernyertességére és a bíróság által adott iránymutatása alapján állapítsa meg. Ötödleges – a tárgyaláson pontosított - kérelemként a határozat bírságra vonatkozó részének hatályon kívül helyezését kérték azzal, hogy azt az alperes a bíróság iránymutatása szerint állapítsa meg. Perköltség igényel éltek.

- [16] Az elsődleges kereseti kérelmük indokaként hivatkoztak arra, hogy a Kormányhivatal a BP-05/200/02935-7/20198 számú határozatában az Fttv. 3. § (1) és (5) bekezdéseinek, a 6. § i) pontjának és a 7. § (1) bekezdésének sérelmét állapította meg. Az alperes hatáskör hiányában járt el, az Fttv. 10. §-a az alperes és a fogyasztóvédelmi hatóság vagylagos hatáskörét rögzíti, adott kereskedelmi gyakorlatra együttes hatáskör nem állhat fenn. Ha az alperes hatásköre fennállt, úgy a kormányhivatali döntés jogszabálysértő, így az a bíróság körében nem lett volna értékelhető.
- [17] A másodlagos kereseti kérelmük indokolásaként az Fttv. 3. § (1) bekezdése és az 1.sz. melléklete sérelmét állítva kifejtették, hogy a határozatbeli dátum előtt (2019. július 29-én és 2018. július 1-én) I. r. felperes megszüntette az ingyenes regisztráció kommunikálását. 2019. május 19-én eltávolította a Google hirdetéseket. Utóbbiak közül néhány adminisztratív hiba miatt 2020 január 1. és 2020. május 19. között aktiválódott. A Facebook reklámokat 2019. június 1-én és 2019. november 1-én eltávolította. Nem a szolgáltatás, hanem a regisztráció ingyenességét ajánlotta. A KGD2014.24. számú kúriai döntés szerint nem tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat egy termékcsalád egy termékét érintő kedvezmény hirdetése, ha egyértelmű a reklámból, hogy a kedvezmény nem vonatkozik a többire. Az került kommunikálásra, hogy az ingyenesség a prémium tagságra nem vonatkozik. A szolgáltatásokba betekintési lehetőséget adó ingyenes regisztráció segíti a megalapozott fogyasztói döntést. Az Európai Unió Bizottságának tanulmányára hivatkoztak. Az ingyenes regisztráció más szolgáltatásoknál sem ad teljeskörű hozzáférést, és nem jár az előfizetési kötelezettséggel (pl. Spotify, hvg.hu), az alperes gyakorlatában is vannak példák erre (Vj-14/2019. sz. Dante International / Extreme Digital és a Vj-17/2018. sz. Booking.com B.V. határozat). Az előfizetéshez szükséges felhasználói fiók (pl. a Spotify, Amazon Prime, Netflix, HVG stb.) lehetővé teszi a felhasználó azonosítását, biztosítja a személyre szabott beállításokat. A személyes adatokból nem realizált bevételt, ez nem ellenérték, de növeli a profilok biztonságát, biztosítja a bizalmasságot, megakadályozza a külső látogatók hozzáférést, távol tartja a rosszindulatú felhasználókat. A prémium tagság biztosítja, hogy csak valódi, elkötelezett felhasználók juthassanak teljeskörűen a szolgáltatáshoz, a díjfizetéshez kötés a fogyasztóknak előnyös, mert a platformot megismerve dönthetnek a prémium tagság mellett.
- [18] Az EUB C-281/12 számú Trento Sviluppo ügyben hozott ítélete szerint az ún. becsalagató reklámokkal a szupermarket láncok egyes áruikat kedvezménnyel árulják azért, hogy más termékek megvásárlására is ösztönözzék a fogyasztót, az üzleti döntés az üzletbe belépés. A jog a figyelemfelkeltő és azon reklámokat sem tiltja, melyek nem biztosítanak minden szükséges információt az üzleti döntéshez (Kfv.III.37.421/2017/7. számú Vodafone ítélet). A szupermarketbe betérés és egy weboldal meglátogatása információgyűjtés céljából különböző cselekmény. Nem rossz gyakorlat, ha az üzleti döntés erőfeszítést igényel a fogyasztóktól, és a tájékozódás hozzájárul a fogyasztói preferencia felállításához. A weboldal meglátogatása és a regisztráció sem üzleti döntés, hanem az információgyűjtés része.

- [19] Az Fttv. 6. § (1) bekezdése sérelmével kapcsolatban előadták, hogy a szerződés időtartamára és a díjakra vonatkozó kommunikáció nem volt megtévesztő. Az ezekre vonatkozó információk a határozathoz képest másképpen kerültek megjelenítésre. A fizetést visszaigazoló e-mailt 2018. február 27-én frissítették, a fizetési oldal alján elhelyezett szöveg mérete mindig 12 pixel (a továbbiakban: px) volt és a sorköz 15 px-ről 18 px-re került növelésre 2018. augusztus 22-én, a jobb felső sarokban megjelenő ár 2018. augusztus 22-én vastag betűvel szedett és a betűméretet növelték (13 px-re), a fizetést visszaigazoló e-mailt 2019. június 14-én újból frissítették, 2020. április 28-án az automatikus megújításról szóló mondat színe sötét szürkéről feketére változott. A feltételek eredetileg is (de a módosítások után kétségtelenül) jól észlelhetőek voltak. A kisebb betűméret nem menti fel a fogyasztót a körültekintő tudakozódási kötelezettsége alól. Emiatt a kereskedelmi kommunikáció még nem tisztességtelen, az is teljes értékű tájékoztatás, ha egészében elolvasható. A szükséges információkat I. r. felperes megadta (pl. a regisztrációkor elfogadandó ÁSZF elérhetővé tétele, „GYIK”, felmondási idő feltüntetése a fizetési oldalon, visszaigazoló email). Egyéni megkeresésekre az ügyfélszolgálat, egyébként a felmondási idő elmulasztása következményeiről, a meghosszabbított időszak díjairól és időtartamáról az ÁSZF mellett a fizetést visszaigazoló email tájékoztat. A feliratkozással kapcsolatos információk (pl. meghosszabbítás időtartama és díja) nemcsak az ÁSZF-ben, hanem a termék megjelenítő oldalon, a fizetési oldalon, és a visszaigazoló e-mailben is elérhetőek. Helytelen állítás, hogy az automatikus meghosszabbítás tényleges idejéről szóló információ szürke háttérrel, kis szürke betűkkel jelenik meg, ez valójában 12 px méretű és fekete. Korábban ez sötét szürke volt világos szürke háttérben.
- [20] A német tartományi legfelsőbb bíróság szerint a reklámcélú kötelező hivatkozást legalább 6 px betűmérettel vagy egyéb hatékony módon kiemelve kell megjeleníteni. A 12 px méretű kommunikáció észlelhető. A fizetési oldal tájékoztatása rövid és lényegre törő, a lényeges információkhoz nem kell linkekre kattintani vagy lábjegyzeteket keresni. A szerződés időtartamáról a fizetési oldal tájékoztatott. Erre, és a díjakra vonatkozó információ az ÁSZF-ben is elérhető volt. A termék megjelenítő oldal tájékoztat az automatikus meghosszabbításról, és utal a fizetési oldalra, ahol további információk találhatóak. A fogyasztók az információgyűjtés után hoznak üzleti döntést, és kattintanak a „fizetés” gombra. A fizetési oldal meglátogatása nem az üzleti döntést követő, hanem azt megelőző lépés. A meghosszabbításra és a fizetendő díjakra vonatkozó pontos információk a visszaigazoló e-mailben is szerepelnek és a fogyasztók felvehetik a kapcsolatot az ügyfélszolgálattal is. A határozat 311. pontjának megállapításai bizonyítatlanok. A szerződések lejárat előtti felmondása azt jelenti, hogy a fogyasztók ismerték ennek menetét, csökkenő létszámuk annyit mutat, hogy már nem kívánták igénybe venni a jellemzően pár hónapig (a partner megtalálásáig) használt szolgáltatást. A korai megszüntetés a szolgáltatások hatékonyságát, a fogyasztók elégedettségét igazolja. Általános fogyasztói gyakorlat az is, hogy a hosszabbítható szolgáltatásoknál az első fizetés után a fogyasztók felmondják a szerződést.
- [21] A taglétszám kommunikálása nem volt megtévesztő, a határozat sérti az Fttv. 6. §-át. A – már nem használt - 766 000 regisztrált tagra vonatkozó állítás az EU-ban regisztrált összes felhasználóra vonatkozik, és nem a magyar weboldalra. A magyar weboldalon történő közzétételkor is több mint 766 000 regisztrált felhasználója volt, az EU-ban regisztrált tagok száma 2016-ban több mint 1 200 000 fő volt. A területi korlátozás nélküli állítást a világ teljes népességére vetítve kell értelmezni, az átlagosan tájékozott fogyasztó nem következtethet arra, hogy Magyarország népességének 8-9%-a regisztrált, ilyen panaszt a

fogyasztók nem is tettek. A VJ-198/2005 számú döntésében az alperes a „2005 legnézettebb sorozata” állítást a világ teljes népességére vonatkoztatta. A 2019 júliusáig a keresési régió megváltoztatásával más weboldalon regisztrált személyek is elérhetőek voltak. Az állítást az AcademicSingles felhasználóival nem osztotta meg, a be2.hu oldal regisztrációinak 47%-a nem a nyitóoldalon történt, hanem más oldalakon, melyek ezt az állítást nem tartalmazták.

- [22] A határozat sérti az Fttv. 3. § (2) bekezdését. A szakmai gondosság sérelme mellett az sem bizonyított, hogy a magatartása alkalmas volt a fogyasztói magatartás jelentős torzítására. Az észszerűen tájékozott, az adott helyzetben általában elvárható körültekintéssel eljáró fogyasztó tanulmányozza az ÁSZF-et, tájékoztatást kér, csak ezt követően köt szerződést. A Fővárosi Ítéltábla Gf.40.396/2016/4. számú döntése szerint a fentiek elmulasztása esetén nem állapítható meg a Ptk. szerinti tisztességtelenség, ami az Fttv. körében is értékelendő. Utóbbi kapcsán az alperes Vj/91/2009. számú döntését említette. A C-310/15. számú, Deroo-Blanquart ügyre hivatkozva kifejtette, hogy fel kellett volna tártani a releváns piaci gyakorlatot és a fogyasztói ismereteket. A Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 3.K.31.832/2016/26. számú ítélete szerint a szakszerűség, a gondosság, az elvárható körültekintés általánosan nem meghatározható fogalmak, ezek alapjául szolgáló tényállások taxatív módon nem határozhatóak meg. Ezek fennállását a piac, a piaci szereplők, az ügyletek és az összes körülmény ismeretében lehet meghatározni. Az alperes nem tárta fel a releváns piaci gyakorlatot, és a releváns fogyasztói ismereteket sem. Az online társkereső szolgáltatók (pl. Randivonal, Cronos, Párom, Elittárs, titkosviszony.hu, topkaland.com) is ingyenes regisztrációt kínálnak, mely általában nem tartalmazza az üzenetküldés lehetőségét. Az automatikus megújításra vonatkozó információkat is a weboldalak alján, kisebb betűmérettel tüntetik fel és ritkán közlik az aktív felhasználók számát.
- [23] Az Fttv. 3. §-ának (2) bekezdése a befolyásolásra való alkalmasság mellett megköveteli annak bizonyítását is, hogy a magatartás érzékelhető hatást gyakorol a fogyasztóra, az alperes ezt nem bizonyította. A tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatokról szóló 2005/29/EK irányelv 5. cikke (2) bekezdésének b) pontja is az átlagfogyasztó gazdasági magatartásának jelentős torzítására alkalmasságot követeli meg. A (6) preambulumbekzdése szerint az irányelv akkor védi a fogyasztókat a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat következményeitől, ha azok jelentősek. Az Európai Unió Bírósága (a továbbiakban: EUB) is erre mutatott rá (pl. Trento Sviluppo és Centrale Adriatica ítélet, C 281/12, Deroo-Blanquart ítélet, C-310/15.). Az *in dubio pro reo* elv irányadó a versenyfelügyeleti eljárásban is (30/2014. (IX. 30.) AB határozat 44., 57., 58. pont). A versenyjogi felelősséget megalapozó tényeket az alperesnek kell bizonyítania (Kúria Kf.VI.37.870/2018/9.). Az alperes eljárása büntetőjogias jellegű, a bizonyítási kötelezettségét enyhítő előírásokat szűken kell értelmezni. Az antitröszt ügyek büntetőjogias bizonyítási sztenderdekre vonatkozó megállapításai jelen ügyben is relevánsak. Az alperes a bírság körében maga is kartellügyben hozott uniós ítéletre hivatkozott.
- [24] 2019. június 26-án I. r. felperes módosította az ÁSZF-et, beillesztett egy linket a termékáttekintő táblázathoz, és megváltoztatta az ÁSZF-re mutató hivatkozás szövegét a honlapok alján. Az ÁSZF weboldalak alján történő elhelyezése összhangban áll a piaci gyakorlattal. Sőt, az ÁSZF mindig nagybetűkkel és jól látható betűmérettel került feltüntetésre. A fogyasztóknak a regisztráció véglegesítése előtt el kell fogadniuk az ÁSZF-et. Az ÁSZF linkje jól láthatóan kiemelt rózsaszínnel és aláhúzással, és a „mentés” gomb fölé helyezte a megfelelő jelölőnégyzettel. A határozat 347. bekezdésével ellentétben az ÁSZF linkje közvetlenül a regisztrációhoz használt gomb fölött is megtalálható, így az nincs elválasztva a regisztrációs platformtól. Az ÁSZF 2020. január 29. napja óta „Általános

Szerződési Feltételek” néven érhető el, bár a korábbi „Feltételek” elnevezés könnyebben érthető volt. Az ÁSZF megfelel a 93/13/EGK tanácsi rendeletnek, annak 8. pontja a felmondás lényeges feltételét tartalmazza. A termékjelenítő, a fizetési oldal, és a visszaigazoló oldal tartalmazza a felmondásra vonatkozó releváns információkat. A mobilalkalmazásokra hivatkozásokat törölték az ÁSZF-ből.

- [25] Az email-ben érkező felmondások elfogadására I. r. felperes nem volt köteles. A papír alapú felmondást azért írta elő, hogy megbizonyosodhasson arról, hogy valóban a fogyasztó kívánja-e megszüntetni a szerződést. A prémium előfizetés nem hozható létre néhány kattintással. A bankkártyaadatok megadása után a pénzügyi szolgáltatónak is validálni kell a tranzakciót. Egy e-mail vagy fax elküldése nem igényel hosszabb időt. Az alkalmazott felmondási mód nem aránytalan. 2017 novemberében, amikor elindította a magyar weboldalát, egy korábban már elérhető fax számot használt. 2018 márciusában ezt lecserélte egy, a magyar felhasználóknak szóló magyar fax számra, ennek folyamatos működését biztosította. A felhasználónak nem kell faxkészülékkel rendelkeznie, több online fax szolgáltatás elérhető extra költség nélkül. Elfogadta a szükséges nyomtatvány email-ben történő megküldését is, a lemondások 84 %-a így érkezett be. A nyomtatvány helyett a szándék egyértelmű kifejezését elfogadta a szerződés megszüntetéséhez, kétség esetén kapcsolatba lépett a fogyasztókkal. A felmondási határidőről szóló tájékoztatás a fizetési oldalon (a fizetési folyamat befejezése előtt), és a visszaigazoló e-mailben is szerepel. A fizetés az előfizetés utolsó lépése, így a fogyasztó az előfizetés előtt minden lényeges feltételről tájékoztatást kap. Nem adott ellentétes információkat a felmondásról. Az, hogy az információkat különböző üzleti kommunikációk tartalmazzák, nem teszi ezeket ellentétesé. Az ÁSZF 8. (1) pontja szerint a deaktiválás a díjmentes tagságra vonatkozik, a deaktiválásról egy aloldalon is tájékoztat. A deaktiválás és prémium tagság megszüntetése közötti különbségről teljes körű tájékoztatást adott. A fogyasztói panaszokat nem hagyta figyelmen kívül. A határozat 148. pontja helytelenül tartalmazza a panaszok számát, ez a weboldalakkal kapcsolatban beérkező üzenetek száma. Ezek nemcsak panaszok, hanem pl. információkérések, fogyasztói visszajelzések, az egyéb tárgyú fogyasztói megkeresések. Belső szabályzatuk alapján minden panaszt érdemben vizsgált és megválaszolt, ezért az ügyfélszolgálat munkatársai képzésben részesülnek, szükség esetén jogtanácsost és ügyvédi irodákat is bevon. Nem terheli jogszabályi kötelezettség arra vonatkozóan, hogy néhány panasz alapján a szolgáltatási feltételeiket, kereskedelmi gyakorlatukat módosítsa. Ettől függetlenül a panaszok szempontjait igyekszik figyelembe venni a fogyasztói elégedettség növelése érdekében. Törekszik az ÁSZF és a visszaigazoló email egyértelmű megfogalmazására, igazolva a jóhiszeműségét és a tisztességes és fenntartható szolgáltatásnyújtást, de lehetetlen minden felhasználói igény kielégítése.
- [26] Az alperes a *ne bis idem* elvét megsértve a megállapításait a Kormányhivatal által értékelt körülményekre alapította. A figyelmeztetés alkalmazhatósága kizárásának indokolása során hátrányos jogkövetkezményeket fűzött a Kormányhivatal által elbírált körülményekhez, eljárását súlyosbító körülményként értékelte, és emiatt kisebb súllyal vette figyelembe enyhítő körülményként azt, hogy változtatott a gyakorlatán. Az alperes hatáskörét túllépve, bírósági hatáskört gyakorolva változtatta meg a Kormányhivatal döntését.
- [27] A bírság aránytalan, a döntés indokolása e körben hiányos. A felperesek által készített F/48. számú kimutatás szerint az ügyintézési határidő az első meghosszabbítás előtt lejárt, ezért a határozat sérti a Tptv. 63. §-át, az Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdését, az EU Alapjogi Charta 47. cikkét, az Emberi Jogok Európai Egyezményének 6. cikkét. A kézbesítés késedelmének kockázata nem hárítható át rá, ezért a válaszának megküldése és a kézbesítés

közötti időszak az ügyintézési határidőbe nem számít bele. A Kf.II.37.959/2018/14. számú, az alperes által Alkotmánybíróság előtt IV/00632/2020. számon megtámadott ítélete szerint az ügyintézési határidő lejárta után nem szabható ki bírság. Bár ezt az ítéletet a Tpvt. 11. §-ának alkalmazásával kapcsolatos ügyben hozták, nincs lényeges különbség. A versenyfelügyeleti eljárás 2018. június 8-án indult, több, mint két év telt el a határozathozatalig, ez a tisztességes eljáráshoz és ügyének ésszerű határidőn belül történő elbírálásához fűződő jogot sérti. Az 5/2017. (III. 10.) AB határozat szerint a tisztességes eljárás feltétele a jogszabályi határidők betartása, különösen akkor, ha szankció megállapítására is sor kerül. A határidő lejártát a javára kellett volna értékelni. Az alperes indokolatlan, ismétlődő tartalmú, részben hatáskörébe nem tartozó, részben az eljárás szempontjából irreleváns kérdésekre irányuló adatszolgáltatási kérelmeivel visszaélt az információkéréshez fűződő jogával, ez az eljárás szükségtelen elhúzódását eredményezte. A 2020. július 8-i felhívás a 2020. május 12-i beadványban szereplő adatokra vonatkozik. A 2020. július 14-i választ követően 2020. július 17-én, 2020. július 27-i határidővel újabb irreleváns adatszolgáltatásra hívta fel. A Budapesti Békéltető Testületet megkeresésére és a nettó árbevételre irányuló kérdésekre is az eljárás későbbi szakaszában kellett volna sort keríteni. Az eljárás elhúzódása sértette a védelemhez való jogot, mert közel 3 évvel korábbi kereskedelmi gyakorlattal kapcsolatos bizonyítékot kellett szolgáltatni. A bizonytalanság akadályozta a fejlesztéseket is. A bírság a kifogásolt magatartás teljes időtartamára vonatkozó nettó árbevételen alapul, így a határidők betartásával a bírságösszeg is szükségképpen alacsonyabb lett volna. A határidő lejártát követően szerzett információk nem értékelhetők bizonyítékként. A vizsgálati jelentés 2019. december 3-i kézbesítéséig nem volt információja az eljárás tárgyáról sem. A Tpvt. 63. §-a szerinti ügyintézési határidő elmulasztása miatt az alperes jogsértően alkalmazott bírságszankciót. A felperesek hivatkoztak az alapvető jogok biztosának AJB-787/2021. számú jelentésére és a IV/2849/2029. számú AB végzésre.

- [28] A határozat sérti a kis- és középvállalkozásokról szóló 2004. évi XXXIV. törvény (a továbbiakban: KKV. tv.) 3. §-át, az Alaptörvény XV. cikk (2) bekezdését, az EUMSZ 54. cikkét, és az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (a továbbiakban: Ákr.) 2. § (2) bekezdés b) pontját, mert az alperes nem vonta le a KKV minőségének következményeit. A Tpvt. 78. § (8) bekezdése kiveszi az alkalmazási köre alól a KKV tv-t. Ugyanezen § a „KKV” fogalom törvény szerinti meghatározására utal, amikor meghatározza azoknak a jogalanyoknak a körét, amelyekkel szemben bírság helyett figyelmeztetés is alkalmazható. Az alperes tévesen hivatkozik arra, hogy az I. rendű felperes KKV minősége a vállalatcsoport EU-n kívüli tagjai miatt irreleváns. A partner- és kapcsolódó vállalkozások meghatározásakor a KKV tv. nem tesz székhely alapján különbséget. Ezt támasztja alá a NAV értelmezése is az AVÉ 2014/7. sz. ügyben. Megfelel a Tpvt. 78. § (8)-(9) bekezdéseinek, így az alperes alkalmazhatta volna a figyelmeztetést. Az EU tagállamban letelepedettként jogosult a magyar vállalkozásokkal azonos védelemre megkülönböztetés nélkül, az alperes megkülönböztetése uniós jogot is sért. Utaltak az EUMSZ. 54. cikkére és az ezzel kapcsolatos EUB ítélezési gyakorlatra továbbá a mikro-, kis- és középvállalkozások meghatározásáról szóló, 2003. május 6-ai Bizottsági ajánlásra is. A KKV státusz figyelmen kívül hagyása sérti az uniós jogot. Az alperes korábban értékelte a KKV státuszt, a perbeli esetben kiszabott bírság azonban több, mint tízszer magasabb, mint a hasonló esetek bírságmaximuma. Ezen legmagasabb (150 millió Ft-os) bírsággal szankcionált KKV átlagos éves bevétele 20 milliárd forint (kb. 57 millió EUR) volt (a bírság a bevétel 0,75%-át jelentette) és 114 alkalmazottat foglalkoztatott. A felperes 2019-es nettó árbevételéhez mérten, ami ennél alacsonyabb, a bírság az árbevétel 13% -a, és az I. rendű felperes 118 alkalmazottat foglalkoztat. Mindezek miatt a bírság aránytalan. Az I. r. felperes

az online társkereső szolgáltatások piacán kicsi szereplő, nem szerepel a top 5 oldal között sem. A Google Trends és a SimilarWeb szerint a weboldalak kevesebb keresést és forgalmat mutatnak, mint más online társkereső weboldalak.

- [29] A bírság sérti az Alaptörvény XV. cikk (2) bekezdését, a XXIV. cikk (1) bekezdését, és a Tptv. 78. § (3) bekezdését. A perbeli a fogyasztóvédelmi ügyekben valaha kiszabott harmadik legnagyobb bírság. Kereskedelmi gyakorlatának módosítása értékelés nélkül maradt. A Bírságközlemény 10. pontjával ellentétben az árbevétel 2,5-szörösét meghaladó bírság aránytalan. Az alperes elmulasztotta szerepeltetni a bírság számításának módszerét és annak indokolását, eltérő helyzeteket és vállalkozásokat kezelt azonosan, megsértve ezzel az indokolási kötelezettségét és a Bírságközlemény 11. pontját. A Facebook Ireland Ltd. és a Booking.com ügyeire hivatkozva kifejtette, hogy az említett vállalatok esetében azok árbevétele, felhasználói száma és a jogsértés időtartama is jelentősen eltért.
- [30] A bírság kiinduló összege megalapozatlan és ellentétes a Bírságközleménnyel, a határozat sérti az Alaptörvény XXVIII. cikk (6) bekezdését, a B) cikk (1) bekezdését, és a Tptv. 78. § (3) bekezdését. A bírság kétszerese a honlapok indulása óta a Fttv. által szabályozott kereskedelmi tevékenységből származó árbevételnek, ez sérti a 2005/29/EK irányelv 13. cikke szerinti arányosság követelményét, melyet a Bírságközlemény és a Tptv. is említ. A bírság az észszerű előreláthatóság követelményével is ellentétes, mely az Alaptörvény B cikk (1) bekezdéséből is következik (30/2014. (IX. 30.) és 3100/2015. (V. 26.) AB határozat). A határozat 433. pontja ellentétes a Bírságközlemény 20. pontjával, a jogsértésből elért előnyt, a jogsértő kereskedelmi gyakorlat és az ebből realizált árbevétel közötti okozati összefüggést az alperes nem mutatta ki. A Bírságközlemény 10. pont első mondata alapján a teljes árbevétel 10%-át kellett volna alapul venni, a 19. pont szerint a kiinduló összeg a kereskedelmi gyakorlat kommunikációs költsége. A főszabálytól eltérés nem indokolt, a határozat 446. és a 433. pontjai ellentmondóak, utóbbi szerint a teljes árbevétel a jogsértésből ered. Ezt az alperes kétszer értékelte az alapösszeg számításakor, hiszen a ne bis in idem elvével és az Alaptörvény XXVIII. cikk (6) cikkével ellentétesen a teljes árbevételt jogellenes előnyként minősítette. Nem jelölte meg az alapösszeget növelő korrekciós mértéket sem a határozat 433. pontjában. Az alperes a Bírságközleményhez kötve van, kivéve, ha attól való eltérést megalapozottnak tart (Kfv.III.37.582/2016/16. számú ítélet). Indokolás hiányában az alperes nem térhetett volna el a Bírságközleménytől. Az alperes nem értékelte a javára az együttműködő magatartását és a kereskedelmi gyakorlat korrigálását. Egyrészt súlyosító körülményként és a kereskedelmi gyakorlat módosításához kapcsolódó enyhítő körülmény súlyának csökkentéseként értékelte a Kormányhivatal eljárását, de elismeri, hogy ez nem előzte meg a versenyfelügyeleti eljárást. A terhére rótták a külföldi fogyasztóvédelmi hatóságokhoz benyújtott panaszokat. E hatóságok formálisan nem keresték meg az I. rendű felperest, akivel szemben a jogsértés megállapítása nélkül zárult luxemburgi eljárást leszámítva külföldi fogyasztóvédelmi hatóságok nem folytattak le eljárást, az alperes e tekintetben nem tett eleget bizonyítási kötelezettségének. Az I. rendű felperes számára ismeretlen eljárások, súlyosító körülményként történő értékelése ellentétes a tényekkel.
- [31] Az II. és III. rendű felperesek nem voltak érintettek a kereskedelmi gyakorlatban, a jogsértéssel fennálló kapcsolatuk a tulajdonosi viszonyon túl nem bizonyított. A tényállási elemek részbeni megvalósítása esetén lehetett volna őket bevonni az eljárásba. Ez nem történt meg, a mögöttes felelősségük megállapítása eljárási és anyagi jogi szabályokat sért. A bírság kiinduló összegének megállapításakor az alperes figyelmen kívül hagyta az eljárás részbeni megszüntetését, ami igazolja, hogy a jogsértés időszakában realizált nettó árbevétel

teljes egészében nem tudható be a jogsértőnek minősített magatartásnak. A bírság kiinduló összege az árbevétel a 10%-a lehetett volna. Az automatikusan meg nem hosszabbodott prémium tagságból (vagyis ahol a fogyasztó a prémium tagságát megszüntette, felmondta) eredő bevételt is jogsértőnek tekinti alperes, miközben erre vonatkozó jogsértést nem állapított meg. Legfeljebb az egyébként irányadó összeg 50 %-át vehette volna figyelembe. Az alperes kiemelt jelentőséget tulajdonított a szolgáltatás árának, pedig ez nem jelentős a havi átlagfizetéshez képest. A jogsértő gyakorlat elemeinek egymásra épülését és a gyakorlat integrált voltát sem vehette volna figyelembe súlyosító körülményként, mert nem több, hanem egy kereskedelmi gyakorlat több elemét értékelve állapította meg, hogy az az Fttv. több rendelkezését sérti. A határozat indokolásában nem szerepel, hogy melyik jogsértés, miként, és melyik másik jogsértéssel épült volna egymásra. A határozat 438-440. bekezdése iratellenes, az abban foglaltak nem vehetők figyelembe súlyosító körülményként. Az alperes elismerte a kereskedelmi gyakorlat és az ASZF módosítását. Ha a hatásköre fennáll, akkor a Kormányhivatal hatáskör hiányában hozott döntése nem vehető figyelembe. Az alperes nem azonosított olyan, a külföldi hatóságok által tett megállapításokat, melyek kiemelt jelentőségű súlyosító körülményként lennének értékelhetőek, az alperes nem fejtette ki, hogy a feltárt jogsértések milyen súllyal szerepelnek a bírság összegében. A tényállás feltárása nélkül nem volt lehetőség az alapösszeg korrekciós növelésére. Nem állapítható meg az a határozatból, hogy mely összeg a jogsértéssel elért előny, és ez milyen bírságemelkedést von maga után, így ez érdemben nem volt vitatható. Kiemelt jelentőségű súlyosító körülményeket nem értékelhetett volna. Az értékelt enyhítő körülmények 25 %-kal csökkentik a bírság kiinduló összegét, az alapösszeg korrekciós növelése jogszerűségének feltételei nem teljesültek, a bírság összegének, az elrettentő hatás indokolásának hiányában jogorvoslati jogát nem gyakorolhatta, a bírság összegének ily módon való növelése jogsértő. Az alperes legfeljebb 30,3 millió Ft bírságot szabhatott volna ki.

[32] Az alperes védiratában a kereset – annak pontosított kereseti kérelmekre is kiterjedő – elutasítását kérte annak alaptalansága miatt. Perköltség igénytel volt. Hangsúlyozta, hogy a hatáskörében járt el. A Tpv. 36. § (6) bekezdése szerint a Gazdasági Versenyhivatal elnökének a Versenytanács elnökével együttesen kiadott közleményei a joggyakorlatának alapjait rögzítik, nem kötelezőek, ezektől jogszerűen eltérhet. A felperesek új tényre, körülményre nem hivatkoztak. A Kormányhivatal határozata a www.be2.hu weboldal vizsgálatát végezte el, és abban a megjelölt jogszabályoknak (elektronikus kereskedelmi szolgáltatások, valamint az információs társadalommal összefüggő szolgáltatások egyes kérdéseiről szóló 2001. évi CVIII. törvénynek és a fogyasztó és a vállalkozás közötti szerződések részletes szabályairól szóló 45/2014. (II.26.) Korm. rendeletnek) megfelelő tájékoztatásra hívta fel az I. rendű felperest. Az alperes határozatával a tényállás, és ennek jogi értékelése tekintetében sincsen átfedés, mert az alperes nem egyetlen weboldal aktuális tartalmát, hanem a teljes magyarországi kereskedelmi gyakorlatot vizsgálta. A jogalkotói szándékkal ellentétes az az értelmezés, ami alapján a többféle tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat ellenére csak egyszer lehetne lefolytatni eljárást. Tényállásazonosság hiányában az eljárása lefolytatható volt. Az Fttv. 10. § (1) bekezdéséhez képest a (3) bekezdés speciális szabály. Ha egy gyakorlat tekintetében megállapítható annak tisztességtelensége és a verseny érdemi befolyásolásra alkalmassága, akkor a fogyasztóvédelmi hatóság az alperes hatáskörét vonná el, nem pedig kizárná azt.

[33] Az I. r. felperes az ingyenesség hirdetésének megszűnési időpontjait nem igazolta. A korábbi megszűnések igazolásaként benyújtott képernyőmentéseket elfogadta. 2020. május 19-ig tartó jogsértést állapított meg, a gyakorlat kései, de célzott abbahagyását enyhítő körülményként értékelte. A Kfv.II.37.074/2013/8. számú ítélet egymással helyettesíthető termékekből álló

termékcsaládra vonatkozott, a perben vizsgált online társkereső szolgáltatás nem „szolgáltatáscsalád”, mely elemei önálló értékkel bírnak, hanem magában foglalja a párkereső személyekkel való kapcsolatfelvételt és kommunikációt is a platformon. A perben hivatkozott a Kúria Kf.III.38.283/2018/12. számú, valamint a Fővárosi Törvényszék 105.K.701.046/2020/21. és a 105.K.701.058/2020/24. számú ítéleteire.

[34] A személyes adatok kapcsolatfelvétel lehetősége nélküli megadása az I. r. felperes ügyfélkörét – ezáltal értékét – növeli, de a fogyasztónak nem jár önálló értékkel, az ingyenesség kategorikus állítása viszont akadályozza az észlelést. A fogyasztók iparági gyakorlatban jártasságának feltételezése megalapozatlan. Az ingyenesség látszatának keltése, és nem a szolgáltatás díjfizetéshez kötése a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat. Van ingyenes, a kommunikációra lehetőséget adó szolgáltatás is, ezért a fogyasztó alappal feltételezi, hogy az ingyenességmentes hirdetés szolgáltatás lényegi elemei elérhetőek ekként. Az Európai Bizottság hivatkozott tanulmánya szerint az a kereskedelmi gyakorlat elfogadható, amelyik már az elején nyilvánvalóvá teszi, hogy lehet áttérni a próbaverzióról az előfizetésre, és ha a próbaidőszak és az előfizetés főbb jellemzői (ár, időtartam) egyértelműen szerepelnek a regisztrációs oldalon. Tisztességtelen a „leiratkozás” megnevezése és az is, ha a szerződési feltételek lényegéről kizárólag az ÁSZF apróbetűs része tájékoztat. A kereskedelmi gyakorlat nem tisztességes, mert a regisztráció (sőt a szerződéskötés) előtt a fogyasztó a szolgáltatás díját és időtartamát nem tudhatta. A kereskedelmi gyakorlat elfogadhatóságát az eset egyedi körülményei alapján kell megítélni. A funkcionális használathoz a fogyasztónak felhasználóvá kell válnia. Az észszerűen eljáró fogyasztónak nem kell kételkednie a reklámban (Kfv.111.37.020/2014/5. számú ítélet). Az Fttv. 2. § (2) bekezdése szerint az ügyleti döntés elválnak a szerződéskötési akarat kifejezésétől, ide tartozik a megelőző döntések sorozata (pl. üzlet típus kiválasztása, online szolgáltatásoknál a honlap meglátogatása). Az ügyleti döntés minden eleme jog által védett. Az utólagos korrigáló információk nem orvosolják a jogsértést. Hivatkozott a Fővárosi Törvényszék 18.K.31.273/2011/8. számú ítéletére. A felperesek a felhasználók számából megalapozatlan és ellentmondásos következtetésekre jutottak, a nagyszámú fogyasztói jelzés a fogyasztók csalódottsága mellett egyértelmű szerződésbontási szándékukra is utalt. A regisztrált tagok számával kapcsolatos panaszok hiánya azt jelezte, hogy a fogyasztók a valós taglétszámot nem ismerhették meg. A jogsértés az, hogy a fogyasztó milyen következtetést vonhat le a szlogenből, az általuk észlelt üzenet ugyanis egyértelműen a magyar taglétszámra vonatkozott. A világszintű regisztráltak száma még az országok közötti „átjárás” esetén is irreleváns, a fogyasztói preferenciát ugyanis alapvetően meghatározza a földrajzi terület. Kiegészítő információk nélkül a felperesi állításból az a következtetés vonható le, hogy a magyar platformon van ennyi potenciális lehetősége a fogyasztónak. A taglétszám a fogyasztói döntést egyértelműen befolyásolja. A szakmai gondosság kapcsán annak van jelentősége, hogy az I. r. felperes észszerűen elvárható szakismerettel, valamint a jóhiszeműség és tisztesség alapelveinek megfelelő gondossággal jár-e el, vagyis lényegében az a kérdés, hogy I. r. felperes fogyasztóbarát módon alakította-e ki felhasználói felületét, a szükséges tájékoztatások, feltételek megjelenítését. E körbe tartozik annak megítélése is, hogy az I. r. felperes tájékoztatása a fogyasztók számára egyértelmű-e, mint ahogy az is, hogy a problémák észlelése esetén azokra megfelelően, a fogyasztók érdekeit szem előtt tartva reagáljon. A fogyasztói értelmezés figyelmen kívül hagyása nem egyeztethető össze a szakmai gondosság követelményével. A Fttv. 3. § (2) bekezdésére hivatkozva előadta, hogy számos fogyasztó hozott torzított döntést a panaszok szerint, őket több mint 4600 fős Facebook csoport is összefogja.

[35] Az ügyintézési határidőt megtartotta, a Tpv. 63. § (8) bekezdésében rögzített kieső időtartam a hiánypótlás teljesítéséig, vagy a teljesítési határidő lejártáig tart. A teljesítés az

adatszolgáltatás hatóságához érkezésével történik meg. A Tpv. 64/A. § (3) bekezdése alapján megválaszthatta a bizonyítás módját, a szabad bizonyításra épülő eljárásban az I. r. felperes az adatszolgáltatás indokoltságát nem kifogásolhatja (Fővárosi Bíróság 3.Kpk.45.730/2011/2. számú végzése). A felperesek a határidő túllépését és az ebből fakadó érdeksérelmet sem bizonyították. Utalt a Kúria – alperes által az Alkotmánybíróság előtt támadott és jelenleg IV/00632/2020 ügyszámon folyamatban lévő – Kf.II.37.959/2018/4. számú ítéletére, mely hivatkozott döntés azonban nem vette figyelembe az Alkotmánybíróság VJ/65/2012. számú versenyfelügyeleti eljárása kapcsán előterjesztett alkotmányjogi panasz ügyben hozott 3270/2018. (VII.20.) számú végzését, mely vizsgálta a Tpv. rendelkezéseit. A Kúria döntése azon túl, hogy szembemegy a bírói gyakorlattal, ellentétes az Alkotmánybíróság korábban közzétett végzésével is, így az jelen ügyben nem releváns. A támadott határozat 2020. július 30-án, a Tpv. 33/B §-ára tekintettel számított ügyintézési határidő 2020. augusztus 24-i lejártát megelőzően kelt. Az eljárást a táblázatba foglalt kimutatás szerint 32 eljárási cselekmény 581 napig szüneteltette. A határidő számításakor az iratok beérkezési időpontja az irányadó, a beérkezett iratok tartalmára tekintettel lehetséges a döntés, vagy további eljárási cselekmény foganatosítása. Hivatkozott a Fővárosi Törvényszék 105.K.701.058/2020/. számú ítéletére és a 3458 (XII.14.) és a 25/2020 (XII. 2.) AB végzésekre.

- [36] Az I. r. felperes KKV minősége ellenére a Tpv. 78. § (8) bekezdése szerinti figyelmeztetés alkalmazására nem köteles. A Tpv. 78. § (9) bekezdése által nevesített esetekben a bírság kiszabásától nem lehet eltekinteni. A mérlegelési jogkörben hozott döntés a tényállás feltárása, az eljárási szabályok betartása és a mérlegelési szempontok megállapíthatósága, továbbá a mérlegelés okszerűsége esetén jogszerű. A nagyszámú panasz miatt nem alkalmazott figyelmeztetést, hanem bírságot szabott ki. A Tpv. 78. § (9) bekezdésének b) pontjában írt kizáró ok nem állapítható meg, azonban a fogyasztóknak egy érzékenyebb – ha nem is teljesen kiszolgáltatott – csoportját érinti I. r. felperes szolgáltatása. Hivatkozott a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 13.K.30.082/2017/15. számú a Fővárosi Törvényszék 13.K.700.112/2018/13. számú, és a Kúria Kfv.IV.37.774/2018/13. számú ítéletére. A II. és III. rendű felperesek kereskedelmi gyakorlatbeli részvétele az Fttv. 9. §-a szerinti felelősségüket alapozta volna meg a Tpv. 78. § (5) bekezdése szerinti mögöttes felelősség helyett. Utóbbi feltétele az egy vállalatcsoportba tartozás, mely tény az I. rendű felperes sem vitatott. Ezt meghaladóan a mögöttes felelősség végrehajtási kérdés. A Bírsághozjárás 20. pontja szerinti nettó árbevétel alapulvétele azért volt indokolt, mert a jogsértő kereskedelmi gyakorlatból realizált nettó árbevétel és a jogsértéssel érintett szolgáltatásból realizált nettó árbevétel azonos, mivel a kereskedelmi gyakorlat lényegi elemeinek kommunikálása volt jogsértő, a szakmai gondosság követelményének sérelme pedig torzított fogyasztói döntések ezreihez vezetett. Összesen négy jogalapon állapított meg jogsértést, ezek mindegyikére – mivel a jogsértés jellege miatt a kommunikációs költség irreleváns – a reklámköltséget nem vehette alapul. A jogsértő előnyt korrekciós tényezőként értékelte. A határozat 433. pontjában indokolta a kiinduló összegre, a 436-444. pontokban – megjelölve a kiinduló összegre vonatkozó százalékos hatást is – értékelte a súlyosító és enyhítő körülményeket, a 446-447. pontokban a korrekciós növelés okait részletezte. A korrekciós mérték pontos megjelölése a Tpv. és a Bírsághozjárás alapján sem szükséges, a kiinduló összeg, a súlyosító és enyhítő körülmények százalékos hatása, és a megállapított bírság is ismert, ezért a korrekciós mérték rekonstruálható. A fogyasztóknak hátrányos kereskedelmi gyakorlat nem lehet „iparági sztenderd” a fogyasztók felé.

A bíróság ítélete és annak indokai

- [37] A kereset az alábbiak szerint, részben alapos.

- [38] A bíróság a közigazgatási perben a közigazgatási jogvitát, az alperes határozata, mint közigazgatási cselekmény jogszerűségét a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 2. § (4) bekezdésére figyelemmel, a Kp. 85. § (1) és (2) bekezdése szerint a kereseti kérelem korlátai között, a megvalósításának időpontjában fennálló tények alapján vizsgálta, a per megindításakor hatályos Kp. általános szabályai szerint eljárva. A felperesek az alperes döntésének eljárást megszüntető részét nem támadták, így a bíróság az alperes döntésének e részét nem vizsgálta.
- [39] Az Fttv. 10. § (3) bekezdése alapján a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat tilalmának megsértése miatt a Gazdasági Versenyhivatal jár el, ha a kereskedelmi gyakorlat a gazdasági verseny érdemi befolyásolására alkalmas. A 19. § szerint a kereskedelmi gyakorlat tisztességtelenségének megállapítására irányuló eljárásra az e törvényben meghatározott eltérésekkel a) a fogyasztóvédelmi hatóság eljárása tekintetében a fogyasztóvédelemről szóló 1997. évi CLV. törvény (a továbbiakban: Fgytv.) [...] c) a Gazdasági Versenyhivatal eljárása tekintetében a versenyfelügyeleti eljárásnak a Tpv-t-ben megállapított rendelkezéseit kell alkalmazni. Az Fttv. 11. § (1) bekezdés a) pontja szerint a 10. § alkalmazásában a gazdasági verseny érdemi érintettségének megállapításánál - a jogsértéssel érintett piac sajátosságainak figyelembevételével - a következő szempontok irányadóak: a) az alkalmazott kereskedelmi gyakorlat kiterjedtsége, figyelemmel különösen a kommunikáció eszközének jellegére, a jogsértéssel érintett földrajzi terület nagyságára, a jogsértéssel érintett üzletek számára, a jogsértés időtartamára vagy a jogsértéssel érintett áru mennyiségére.
- [40] A felperesek helyesen hivatkoztak arra, hogy az Fttv. 10. §-a az alperes és a fogyasztóvédelmi hatóságként eljáró Kormányhivatal vagylagos hatáskörét rögzíti, figyelmen kívül hagyták azonban azt, hogy a támadott határozatot az alperes az Fttv. 11. § (1) bekezdés a) pontjára alapított hatáskörében eljárva versenyfelügyeleti eljárásban hozta, a gazdasági verseny érdemi érintettségét pedig abban látta, hogy az I. rendű felperes kereskedelmi gyakorlata a több tízezres regisztrált tagszámú, nagy látogatottságú weboldalakon, és jelentős költségvetésű közösségi médiakampányokban valósult meg (határozat 252-254. pont). A gazdasági verseny felperesek által sem vitatott érintettsége megalapozta az alperes hatáskörének fennálltát (Kfv.VI.37.538/2017/11. számú ítélet). A bíróság nem értett egyet a felpereseknek az adott kereskedelmi gyakorlatra vonatkozó együttes hatáskörré történő hivatkozásával sem. Az alperes az I. rendű felperes kereskedelmi kommunikációját ugyanis mindkét honlapra kiterjedően és részleteibe menően vizsgálta, ez a vizsgálat tárgyát, mélységét, az alkalmazott jogszabályokat és a feltárt tényállást tekintve sem volt azonos a Kormányhivatal eljárásával, függetlenül attól, hogy a fogyasztóvédelmi ügyben hozott határozatban is megjelölésre kerültek – több más jogszabály mellett – az Fttv. tisztességtelen és megtévesztő kereskedelmi gyakorlat tilalmára vonatkozó rendelkezései. A bíróság azonban a jelen perben nem vizsgálhatta a Kormányhivatal döntésének jogszerűségét, úgy az általa alkalmazott jogszabályok helyes vagy helytelen alkalmazását sem állapíthatta meg, mint ahogy abból a Kormányhivatal hatáskörére nézve sem vonhatott le következtetést, hogy ebből jusson el az alperes hatáskörének esetleges hiányához.
- [41] Az Fttv. 10. § (3) bekezdése alapján egyértelmű, hogy az alperes a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat tilalmának megsértése miatt akkor jár el, ha a kereskedelmi gyakorlat a gazdasági verseny érdemi befolyásolására alkalmas. Az utolsó tagmondatban foglalt körülmény a meghatározó a kormányhivatal és az alperes hatáskörének elhatárolásánál. A kereskedelmi gyakorlat gazdasági verseny érdemi befolyásolására alkalmasságát ugyanis csak az alperes vizsgálhatja, arra a kormányhivatalnak hatásköre nincs. Az alperes a határozatában

foglaltak szerint éppen ezt vizsgálta, és állapított meg jogszabálysértést az I. r. felperes terhére, e szempontból irreleváns, hogy a Kormányhivatal eljárta az I. r. felperessel szemben.

- [42] Mindezekre tekintettel alaptalanul hivatkoztak a felperesek az alperesi hatáskör hiányára, arra, hogy az alperes kormányhivatali hatáskört elvonva járt el. Az a tény, hogy kormányhivatal a fogyasztói érdekek sérelme kapcsán külön eljárást folytatott le, nem érinti az alperes hatáskörét, és ezen keresztül az eljárása jogszerűségét.
- [43] Az ügy érdemében – az I. r. felperes fogyasztók megtévesztésére alkalmas kereskedelmi kommunikációja körében – a határozat A-D pontjaiban megállapított jogsértések tekintetében a bíróság a felperesek által hivatkozott jogszabályok sérelmét nem látta megállapíthatónak, a kereseti hivatkozásaik – az alábbi indokok mentén – nem voltak helytállóak.
- [44] Az Fttv. 3. § (1) bekezdése általános jelleggel rögzíti a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat tilalmát, ehhez kapcsolódik az Fttv. melléklete (az ún. feketelista), amely felsorolja a törvény erejénél fogva a fenti tilalomba ütköző tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatokat. Az alperes jogsérelemként a melléklet 20. pontját jelölte meg, miszerint jogsértő az áru „ingyenes”, „díjtalan”, „térítésmentes” vagy hasonló jelzőkkel való leírása, ha a fogyasztónak a kereskedelmi gyakorlatban való részvétellel és az áru birtokbavételével, illetve fuvarozásával összefüggő elkerülhetetlen költségeken felül bármit is fizetnie kell. Az Fttv. 2. § d) pontja által meghatározott kereskedelmi gyakorlat körébe tartozik a vállalkozásnak, illetve a vállalkozás érdekében vagy javára eljáró személynek az áru fogyasztók részére történő értékesítésével, szolgáltatásával vagy eladásösztönzésével közvetlen kapcsolatban álló magatartása, tevékenysége, mulasztása, reklámja, marketingtevékenysége vagy egyéb kereskedelmi kommunikációja. Ehhez kapcsolódóan a h) pont az ügyleti döntést akként definiálja, hogy ez a fogyasztó arra vonatkozó döntése, hogy kössön-e, illetve hogyan és milyen feltételek mellett kössön szerződést, továbbá, hogy gyakorolja-e valamely jogát az áruval kapcsolatban.
- [45] Az Fttv. 3. § (1) bekezdésében rögzített tilalom megsértését arra tekintettel kellett vizsgálni, hogy – az Fttv. mellékletében felsorolt kereskedelmi gyakorlatokat kivéve – a kereskedelmi gyakorlat a fogyasztót olyan ügyleti döntés meghozatalára készítette-e, melyet egyébként nem hozott volna meg, vagy erre alkalmas-e. Egyetértett a bíróság az alperes megállapításával, miszerint az online szolgáltatások körében nem kizárólag a díjfizetéshez kötött előfizetés megvásárlása (a honlapon a fizetési oldal megnyitása, illetve itt a fizetés) minősül ügyleti döntésnek, hanem már e lépést megelőzően a honlap információszerzés céljából történő meglátogatása, illetve a honlapon történő regisztráció is az.
- [46] Az Fttv. 2. § (h) pont szerinti ügyleti döntés – a felperesek erre vonatkozó álláspontjával ellentétben – nem korlátozódik egy termék, vagy szolgáltatás megvásárlására. A joggyakorlat ugyanis következetes abban, hogy az ügyleti döntés egy folyamat, a kereskedelmi gyakorlat jogszerűségének pedig a részdöntések, egyes mozzanatok esetében is fenn kell állnia (Kúria Kf.III.38.283/2018/12. számú döntése). A joggyakorlat következetes abban is, hogy az ügyleti döntés eleme a fogyasztók figyelmének felkeltése is, a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat tilalma pedig már e szakaszra is érvényesítendő. A hivatkozott C-281/12. számú ügy kapcsán a bíróságnak a felperesi állásponttal ellentétes meglátása szerint az ügyleti döntés egyes szakaszait, mozzanatait tekintve nem annak van relevanciája, hogy a fogyasztó egy üzletbe belépve a kívánt terméket vagy szolgáltatást „offline”, avagy az online térben egy webshopba, vagy online szolgáltatást kínáló honlapra kattintva „online” vásárolja meg. Az üzletek fizikai megjelenési formájában (valós üzlethelyiség vagy online platform) rejlő eltérés az ügyleti

döntés egyes szakaszainak jog általi védettségét nem befolyásolja, emiatt az online szolgáltatások körében a szolgáltatásokat kínáló weboldal meglátogatása és a szolgáltatások igénybevétele érdekében történő regisztráció is ügyleti döntés, különösen azon szolgáltatások esetében, ahol az észszerűen tájékozott, adott helyzetben kellő körültekintést tanúsító fogyasztók a közölt információkból arra a következtetésre juthattak, hogy a regisztrációval közvetlenül és annak funkciójának megfelelően hozzáférhetnek a szolgáltatáshoz.

[47] Az I. rendű felperes kereskedelmi kommunikációját vizsgálva a bíróság egyetértett az alperessel abban is, hogy az online társkereső szolgáltatások alapvető tartalmi eleme a kapcsolatfelvétel és a kétoldalú kommunikáció lehetővé tétele a lehetséges partnerekkel. Ez az online térben a platformon keresztül üzenetek küldése mellett a beérkező üzenetek fogadásával és megismerhetőségével történik. Az alperes által feltártak szerint a beérkező üzenetek elolvasására kizárólag a prémium előfizetéssel van lehetőség (határozat 71. pontban szereplő táblázat és 270. pont), ez az ingyenesen regisztráló, de a prémium előfizetést nem választó fogyasztók számára a kölcsönös kapcsolatfelvételt alapvetően kizárta. E tényt a felperesek nem vitatták. A kölcsönös kapcsolatfelvétel és kommunikáció lehetőségének megteremtése pontosan azon szolgáltatási elemek hozzáférhetőségét jelenti, melyek nélkül a szolgáltatás annak érdemi rendeltetését, funkcióját tekintve nem használható. Az I. rendű felperes honlapjait meglátogató, a szolgáltatások iránt érdeklődő személyek nem kerülhettek tudatába annak, hogy az ingyenes regisztráció alapján a kölcsönös kapcsolatfelvételre nem lesz lehetőségük, ez pedig – ahogy azt az alperes is állította – a prémiumelőfizetés nélkül számukra értéktelenné, érdemben használhatatlanná tette a szolgáltatást. A perbeli esetben az alperes nemcsak azt állította, hogy az ingyenes regisztráció a felperesek által sem vitatottan csak bizonyos szolgáltatási elemekre korlátozódott, hanem a megállapításai alapját képezte az is, hogy az ingyenes regisztrációt hirdető kereskedelmi kommunikáció erre a körülményre nem terjedt ki, ugyanis a fogyasztó csak utóbb szembesült azzal, hogy prémium tagság hiányában a funkcionális használathoz szükséges szolgáltatási elemek hiányoznak, így – a felperesek állításával ellentétben – az ingyenes regisztráció önmagában nem teszi lehetővé a szolgáltatás érdemi kipróbálását. A prémium tagság ugyanis nem a funkcionális használatot lehetővé tevő alapszolgáltatásokon felüli további, a felperesek szóhasználatával „szofisztikált” tartalmakhoz, funkciókhoz való többlethozzáférést jelentett, hanem magát a szolgáltatást. Az I. rendű felperes sem a szolgáltatások igénybeviteléhez szükséges felhasználói fiókként hirdette az ingyenes regisztráció lehetőségét, kereskedelmi kommunikációjának egyáltalán nem képezte részét az, hogy az ingyenes regisztráció csupán egy felhasználói fiók létrehozását jelenti. Az ingyenes regisztráció ígéretével találkozó, észszerűen tájékozott, adott helyzetben körültekintően eljáró fogyasztó alappal következtetett arra, hogy a regisztrációval a funkcióját betöltő szintig a szolgáltatást ingyenesen tudja majd igénybe venni. A joggyakorlat következetes abban is, hogy az észszerűen tájékozott, adott helyzetben elvárható körültekintést tanúsító fogyasztótól nem várható el, hogy egy reklám tartalmában kételkedjen, és a reklámüzenetet annak köznapi jelentésén túl értelmezze (Kúria Kfv.III.37.896/2014/5.).

[48] Az Fttv. 6. § (1) bekezdés alapján megtévesztő az a kereskedelmi gyakorlat, amely valótlan információt tartalmaz, vagy valós tény - figyelemmel megjelenésének valamennyi körülményére - olyan módon jelenít meg, hogy megtéveszti vagy alkalmas arra, hogy megtéveszse a fogyasztót a törvényben felsoroltak közül egy vagy több tényező tekintetében, és ezáltal a fogyasztót olyan ügyleti döntés meghozatalára készteti, amelyet egyébként nem hozott volna meg, vagy erre alkalmas. Ilyen tényező: b) az áru lényeges jellemzői, így különösen ba) kivitelezése, összetétele, műszaki jellemzői, tartozékai, bb) mennyisége, bc) származási helye, eredete, bd) előállításának vagy szolgáltatásának módja és időpontja, be) beszerezhetősége, szállítása, bf) alkalmazása, a használatához, fenntartásához szükséges

ismeretek, bg) az adott célra való alkalmassága, a használatától várható eredmények, előnyei, bh) veszélyessége, kockázatai, bi) környezeti hatásai, bj) az egészségre gyakorolt hatása, vagy bk) tesztelése, ellenőrzöttsége vagy annak eredménye, c) az áru ára, illetve díja, az ár, illetve díj megállapításának módja, különleges árkedvezmény vagy árelőny megléte.

- [49] Az Fttv. egyértelmű követelményként írja elő a tisztességes kereskedelmi gyakorlat folytatását, ennek vállalkozásokkal szembeni megkövetelése pedig a valótlan, hiányos, félreérthető vagy ellentmondásos kereskedelmi kommunikáció tilalmát jelenti. Amellett, hogy a kommunikáció állításainak önmagában is valósnak és egyértelműnek kell lennie, az ezt észlelő, észszerűen eljáró fogyasztónak pedig egyrészt nem kell megkérdőjeleznie a felé kommunikált, kategorikusan pozitív állítást, másrészt arra sem köteles, hogy az ingyenesség ígérete, mint pozitív állítás mellett a kereskedelmi kommunikáció ellentmondásai után kutasson, a felé kommunikált állításokat az ÁSZF-ben foglaltakkal összevesse, esetleg azok valóságtartalmát az ügyfélszolgálathoz intézett kérdésekkel próbálja meg tisztázni, vagy általánosságban a felé kommunikált állítások valóságtartalmát bármely módon kontrollálja.
- [50] Fentieket vizsgálva a bíróság egyetértett az alperessel abban, hogy a fogyasztók ügyleti döntését alapvetően befolyásolják kereskedelmi kommunikációnak a szerződés időtartamára – ideértve ennek automatikus meghosszabbodását is – és ennek díjára vonatkozó elemei. A fogyasztók ezen információk alapján döntenek ugyanis arról, hogy az adott áron és időtartamban nyújtott szolgáltatást igénybe veszik-e. Egyáltalán nem mindegy ugyanis, hogy a fogyasztó annak tudatában hozza meg a szolgáltatás igénybevételére vonatkozó ügyleti döntését, hogy a felé kommunikált díj ellenében határozott időtartamú (jellemzően egyhavi) szolgáltatást vesz igénybe, vagy az első havi díj többszöröséét jelentő havidíj mellett az automatikus meghosszabbítások miatt gyakorlatilag határozatlan idejű szerződést köt. A perben vizsgált azon kereskedelmi kommunikáció, mellyel a fogyasztó az előfizetésről hozott döntését megelőzően találkozott, nem terjedt ki arra, hogy a megjelölt összeg csupán az első, kedvezményes hónapra vonatkozik, és arra sem hívta fel a figyelmet, hogy a kereskedelmi kommunikáció nem teljes körű, ezért a fogyasztóknak további információkat kellene keresniük a szolgáltatás lényegi kondícióira vonatkozóan.
- [51] A szerződés időtartamára a fizetési oldalon - és legfőképpen a visszaigazolójában - adott tájékoztatás utólagos, melyhez a fogyasztó csak akkor jutott el, mikor már döntött a prémiumszolgáltatások megvásárlása mellett. Nem osztotta a bíróság a felperesek azon álláspontját, miszerint a fizetési oldal meglátogatása önmagában az ügyleti döntést megelőző lépés, miután a fogyasztók nemcsak a prémium tagság tényleges kifizetésével hoztak ügyleti döntést, hanem már ezt megelőzően, a weboldalak meglátogatásával és ott az ingyenes regisztráció létrehozásával is. A KGD 2014.24. számú döntést a bíróság a perbeli esetben nem tekintette irányadónak, itt ugyanis az alperes nem egy termékcsalád bizonyos – funkcionálisan önálló, külön is megvásárolható - termékeire vonatkozó kedvezményekkel kapcsolatos kereskedelmi kommunikációt vizsgált, hanem egy olyan szolgáltatást, mely során hozott fogyasztói döntések célját a szolgáltatások funkcionalitásuknak megfelelő igénybevétele jelentette.
- [52] A felperesek nem vitatták a határozat 288. pontjában leírt tényeket, hogy miként valósult meg a szerződési időtartamról és a díjfizetésről való tájékoztatás a vizsgált időszakban a honlapokon (főüzenet illetve az apróbetűs kiegészítő tájékoztatás). Ennek a kereskedelmi kommunikációnak a fogyasztók megtévesztésére való alkalmassága a 47. pontban már részletezettek alapján jogszerűen megállapítható volt. Ezt nem annulálhatja a felperesek arra történt hivatkozása, hogy az I. r. felperes utóbb milyen változtatásokat hajtott végre ezzel

kapcsolatban a honlapjain, ugyanis az utólagos korrekció a jogsértés megtörténtén nem változtat. A szerződés időtartamára és a díjfizetésre vonatkozó alapvető feltételeknek és lényegi információknak már a főüzenetből egyértelműeknek kell lenniük a fogyasztók számára, azok nem lehetnek ellentétesek az apróbetűs illetve egyéb helyeken megtalálható kiegészítő információkkal, mint ahogy az a határozat B) pont szerinti jogsértést indokoló részében kifejtésre került. Nem vezethetett ezért eredményre az a felperesi hivatkozás sem, miszerint a fenti feltételek a fogyasztók felé jól észlelhető módon kerültek kommunikálásra, I. r. felperes a betűméret és szín tekintetében kialakult gyakorlatot követte, továbbá a fogyasztóktól észszerűen elvárható, hogy az egyéb források (ÁSZF, GYIK, fizetési oldal, visszaigazoló email, stb.) tartalmából is tájékozódjanak. A fogyasztótól nem várható el, hogy részletesen kutakodjon a fő üzenetként eljuttatni szándékozott információ olyan elemei után, melyek az információból nem következnek, azzal ellentétesek, vagy attól eltérnek. A díjfizetés és automatikus meghosszabbodás lényegi feltételeinek már a főüzenetből egyértelműen ki kell derülniük. A fogyasztók megtévesztésére való alkalmasság már ez alapján megállapítható volt, ehhez képest irreleváns és csupán feltételezéseken alapuló a felperesek azon védekezése, hogy a felmondások számából levonható következtetés szerint a fogyasztóknak nem az automatikus meghosszabbodással volt gondjuk, mert előfordulhatott, hogy a szolgáltatás révén elérték a céljukat, rövid időn belül partnert találtak, így már nem állt érdekükben a szolgáltatás további igénybevétele.

[53] Alapítvány hivatkozta a felperesek az Fttv. 6. §-a megsértésére az alperesnek a „Már 766 000 regisztrált tagunk bízott meg tudományos partnerkeresési módszerünkben” szlogen kapcsán tett megállapításával összefüggésben. A regisztrált személyek számára vonatkozó állítást az online társkereső szolgáltatás tartalmában rejlő specialitásokra tekintettel kellett vizsgálni. A perbeli szolgáltatások esetében nem lehetett figyelmen kívül hagyni azt, hogy a honlapokat a párkeresés szándékával meglátogató személyek számára az elérhető potenciális partnerek létszáma jelent érdemi információt, ez ugyanis a szolgáltatás elterjedtségét, használhatóságát, ezáltal annak fogyasztók számára megjelenő értékét jelzi. A taglétszámra vonatkozó adatok értelmezésekor a fogyasztó számára a szolgáltatás igénybevételeivel a saját párkeresési esélyeik felmérése a lényeges szempont, ezt pedig az általuk elérhető potenciális partnerek számának ismeretében tudják megítélni. A taglétszámra vonatkozó számadat kommunikálása emiatt egyértelműen és nagymértékben alkalmas arra, hogy a szolgáltatások iránt érdeklődők ügyleti döntését befolyásolja. A reklámozott szolgáltatások meghatározott földrajzi területre vetítve voltak elérhetőek, a magyar weboldal felhasználói nem is tudnak kapcsolatba lépni a külföldi oldal felhasználóival. A keresés földrajzi régiók szerinti kiterjesztése funkció pedig a szolgáltatás érdemi – prémium tagsággal megvalósuló – használata során választható, annak a regisztrációnál még nincs relevanciája. A felperesek a keresetükben maguk sem vitatták (keresetlevél VI.4.4.-4.6. pontok), hogy a 766 000 regisztrált tag nem a magyar felhasználók számát jelentette, holott a magyar fogyasztó ügyleti döntésének befolyásolására alkalmas lényegi üzenet a regisztrációnál azon felhasználók száma, akikkel a lakóhelyét tekintve reálisan megismerkedhet. Megtévesztésre alkalmas volt ezért az a kommunikáció, amely ugyan nem jelölte meg, hogy a 766 000 regisztrált tag hol él, de a felperesek perbeli érvelése alapján sem vonatkozhat csak a magyarországi felhasználókra. A regisztrálni kívánó magyarországi fogyasztók reális elvárásával – miszerint Magyarországon található párt – kapcsolatban ugyanis azt a megtévesztő üzenetet hordozta a 766 000 regisztrált tag reklámozása, hogy a hazai fogyasztó ekkora merítésből választhat Magyarországon.

[54] A bíróság nem értett egyet a felpereseknek a Született feleségek című sorozat kapcsán alkalmazott „2005 legnézettebb sorozata” állítással kapcsolatos esetjogi hivatkozás analóg

alkalmazandóságával sem. Egy filmsorozatra vonatkozó állítás üzenete ugyanis az észszerűen tájékozott magyar fogyasztó számára funkcionálisan mást jelent, miután a „fogyasztás” célja a sorozat megtekintését, részről részre követését jelenti, úgy a fogyasztó okkal vélelmezheti azt, hogy az amerikai gyártású sorozat hazánk mellett a világ számos országában is elérhető. Ugyanez azonban az I. r. felperes szolgáltatásaival kapcsolatban – ahol a „fogyasztás” célja a potenciálisan elérhető társ keresése és megtalálása – már nem mondható el. A magyar nyelvű, .hu végződésű honlapokon tájékozódó, vagy az itt regisztrált észszerűen tájékozott és körültekintő felhasználók nem biztos, hogy tudnak arról, miszerint az I. r. felperes ugyanezen tartalmú szolgáltatást más országban is nyújtja. Ebből adódóan a felénk kommunikált, „Már 766 000 regisztrált tagunk bízott meg tudományos partnerkeresési módszerünkben” szlogenből és a kommunikációs gyakorlat többi eleméből sem kellett következtetniük arra, hogy a használt állítás nem csak a belföldi fogyasztók számára utal.

- [55] A keresési régió megváltoztatása már a szolgáltatás érdemi igénybevétele során választható funkció, az az ügyleti döntés (regisztráció) meghozatala előtt nem lehet releváns, ezért annak lehetőségére alaptalanul hivatkoztak a felperesek. A jogsértés megvalósulása tekintetében nem volt jelentősége annak sem, hogy a közzétett taglétszámmal kapcsolatban érkezett-e fogyasztói panasz. Megtévészítő a kereskedelmi gyakorlat már akkor, ha alkalmas a fogyasztói döntés érdemi befolyásolására, ezért alaptalanul hivatkoztak a felperesek arra is, hogy nem bizonyított a döntéshozatalra való konkrét kihatása a taglétszám kommunikálásának. A taglétszámmal kapcsolatos jogsértést az alperes egyértelműen csak a be2.hu honlappal kapcsolatban állapította meg, ezért nem vezethetett eredményre az a felperesi érvelés sem, hogy a vizsgált másik honlapon nem jelent meg, mint ahogy a jogsértés tényén az sem változtatott, hogy a sérelmezett kommunikáció már nem jelenik meg a honlapon.
- [56] A szakmai gondosság követelményét – e körben pedig az Fttv. 3. § (2) bekezdésének sérelmét - vizsgálva a bíróság a törvényi rendelkezéshez fűzött Indokolást vette alapul az Alaptörvény 28. cikkét szem előtt tartva. Eszerint a fogyasztói magatartás torzítása akkor állapítható meg, ha a kereskedelmi gyakorlat érzékelhetően rontja a fogyasztó lehetőségét arra, hogy tájékozott döntést hozzon, és ezzel olyan ügyleti döntés meghozatalára készíti (ténylegesen vagy potenciálisan), amelyet egyébként nem hozott volna meg. Tehát a tisztességtelenség megállapításához nem szükséges annak bizonyítása, hogy a fogyasztói magatartás torzítása (a fogyasztó áruval kapcsolatos gazdasági döntésére kihatás) ténylegesen megtörtént, elegendő az erre való alkalmasság.
- [57] Mindezek alapján a szakmai gondosság követelménye az ügylet főbb jellemzőivel – ideértve a termék vagy szolgáltatás tartalmára vonatkozó alapvető adatokat, illetve a létrejövő szerződés időtartamát és díját – kapcsolatos valós információk hozzáférhetővé tételét, megismerhetőségét jelenti oly módon, hogy az az észszerűen tájékozott és adott helyzetben elvárható körültekintést tanúsító fogyasztó számára a tájékozott döntéshozatalt lehetővé tevő helyzetet megteremtse. A kereskedelmi kommunikáció lehetséges fogyasztói értelmezésétől függetlenül azonban az Fttv. 1. sz. mellékletében felsorolt magatartások megvalósítása önmagában sem összeegyeztethető a szakmai gondosság követelményével, az ingyenesség valótlan ígérete ugyanis a tájékozott döntéshozatal alapvető akadályá.
- [58] A fentiekén túl a szerződés időtartamára és díjára vonatkozó információkhoz hozzáférés lehetetlenné tétele vagy jelentős megnehezítése a fogyasztók tájékozott döntéshozatalához való lehetőségét érzékelhetően rontja. Azon túl, hogy a versenyfelügyeleti eljárás megindítását is az alpereshez beérkező fogyasztói jelzések indokolták, a fogyasztói döntések torzítására utal az is, hogy a fogyasztók következetesen több fórumon sérelmezték az I. rendű

felperes kereskedelmi kommunikációját, jelentős különbség mutatkozott ugyanis a kommunikált reklámszlogenek és további információk fogyasztók általi értelmezése, illetve az ügyletek tényleges tartalma között. A fogyasztóktól elvárt minimális körültekintés egyrészt nem jelenti azt, hogy meg kellene kérdőjelezniük a kategorikusan pozitív állítás valóságtartalmát, emellett pedig ez az elvárás alapvetően a részletinformációk felőli tudakozódásra vonatkozik, nem pedig a közölt üzenet valóságtartalmának kontrollálására. A legmagasabb szintű körültekintés körében sem elvárható ugyanis az, hogy a fogyasztó a vele közölt információ valóságtartalmát tájékoztatáskérés útján próbálja meg tisztázni.

- [59] A hivatkozott más társkereső oldalak által alkalmazott kereskedelmi kommunikáció részletekbe menő elemzése nem képezhette a jelen per tárgyát, azonban ettől függetlenül leszögezendő, hogy egy kereskedelmi gyakorlat általánossá válása, illetve a piac több szereplője általi alkalmazása nem jelenti annak tisztességességét, jogszerűségét és emellett azt sem, hogy a széleskörű alkalmazással a szakmai gondosság követelménye teljesülne.
- [60] A felpereseknek a 2005/29/EK irányelv előírásaira történő hivatkozását a bíróság nem tartotta alaposnak, ugyanis az irányelv rendelkezései az alperes által alkalmazott Fttv.-be átültetésre kerültek. A felperesek által hivatkozott C-310/15 ítéletben az EUB az előre telepített szoftverekkel együtt értékesített számítógépekkel – mint kapcsolt ajánlatokkal – kapcsolatos tájékoztatási kötelezettséggel összefüggésben rögzítette, meg kell vizsgálni, hogy a kereskedő magatartását illetően fennáll-e a tevékenységi körében a becsületes piaci gyakorlatnak, vagy a jóhízeműség általános alapelveinek való megfelelés esetleges hiánya. Ítéletében az EUB pontosan azt – a bíróság által fentiekben is kifejtett álláspontot - képviselte, hogy a fogyasztó számára alapvető jelentőséggel bír az, hogy a szerződéskötést megelőzően a szerződési feltételeket és a szerződéskötés következményeit megismerhesse. Többek között ezen ismeret alapján dönti el, hogy a kereskedő által előzetesen meghatározott feltételeket elfogadva szerződéses kapcsolatra lép-e vele (ítélet 40. pont). Ugyanezen ítélet kimondja azt is, hogy a kereskedő köteles a termék teljes árát a fogyasztó számára feltüntetni (46. pont).
- [61] A szakmai gondosság követelményét teljesítő ÁSZF tartalmát úgy kell meghatározni, hogy az az adott termékekre, szolgáltatásokra, illetve az ezeket megvásárló, vagy igénybe vevő fogyasztókra vonatkozó konkrét és aktuális információkat tartsa magában. Az ÁSZF értelmezését és a tájékozott döntéshozatalt ugyanis nagymértékben megnehezíti az, ha az ÁSZF tartalmát a fogyasztónak úgy kell értelmeznie, hogy abban számára egyáltalán nem elérhető szolgáltatásokhoz kapcsolódó, ezért kétségtelenül irreleváns információkat el kell különítenie az általa elérhető szolgáltatásokra vonatkozó adatoktól. Ez az irreleváns tartalmi elemek utólagos törlésétől, illetve a hivatkozott szolgáltatási elemek tervezett belföldi bevezetésétől függetlenül semmiképpen nem összeegyeztethető a szakmai gondosság követelményével. Az alperes a határozat 347-351. pontjaiban részletezte az I. r. felperesi ÁSZF-fel kapcsolatos megállapításait, amelyekből okszerű következtetést vont le a szakmai gondosság I. r. felperesi megsértésére vonatkozóan.
- [62] A felperesek a nélkül sérelmezték a tényállás feltáratlanságát, hogy megjelölték volna azt, hogy az alperesnek a széleskörű bizonyítási eljárás lefolytatásához képest mely további eljárási cselekmények révén elérhető adatokat kellett volna még beszerezni, és ezek mennyiben vezetnének a számukra kedvezőbb tényállás megállapításához. A határozatból okszerűen megállapítható volt, hogy az alperes mely általa feltárt tényekből levont következtetésekre alapította a szakmai gondosság követelményének felperesi megsértését, az alperes a feltárt körülményeket és azok bizonyítékait felsorakoztatta, az abból levont jogkövetkeztetéseit kifejtette, azokat a felperesek megismerhették, melyet a határozatot

támadó érdemi kereseti érvek előterjesztésének a lehetősége is igazolt. Alaptalanul hivatkoztak ezért a releváns piaci gyakorlat és a fogyasztói elvárások további feltárásának a hiányára, a tényállás hiányos megállapítására.

- [63] Az alperes nem azt róta az I. rendű felperes terhére, hogy a fogyasztók nagy számától függetlenül minden egyes panaszra legyen tekintettel a kereskedelmi gyakorlatának kialakítása során, azonban a fogyasztói jelzések nagy számából felismerhette volna azt, hogy a kereskedelmi kommunikációjának fogyasztói értelmezése gyakorta eltér a saját maga által irányadónak tartott értelmezéstől.
- [64] A fizetési folyamat felperesek által hivatkozott menete kapcsán rögzíthető, hogy a pénzügyi szolgáltató által tett lépések, illetve ezek időigénye a fogyasztó üzleti döntései, illetve a lehetséges fogyasztói értelmezés szempontjából sem relevánsak. Ezen túl a felperesek által hivatkozott, a faxkészülék nélkül igénybe vehető e-fax szolgáltatás is díjfizetéshez kötött, ami a fogyasztóknak többletköltséget jelent. A felmondási jog gyakorlása körében sem várható el, hogy a fogyasztók a felmondási jogukat a megjelölt – egyébként angol nyelvű honlapon elérhető – módon gyakorolják. A felmondással kapcsolatos jogsértés indokait a határozat 353-356. pontjai, 374. pontja valamint 388-393. pontjai tartalmazzák, az abban foglaltak megdöntésére a keresetben hivatkozottak nem voltak alkalmasak. A profil deaktiválásával kapcsolatos megállapításait az alperes a határozat 358-360. pontjaiban rögzítette. Ezek a szakmai gondosság megsértése körében értékelt körülményeknek csupán egy kis szeletét jelentik, az alperes a jogsértést nem csak erre alapozta. A felperesek ezzel kapcsolatban az ÁSZF rendelkezéseire hivatkoztak, azonban a deaktiválás lehetőségére vonatkozó tájékoztatásnak a fogyasztóhoz intézett főüzenet során, már a honlapon tett tájékozással egyértelműnek kell lenni, nem várható el a fogyasztótól az ÁSZF részleteinek böngészése a deaktiválás intézményének megértéséhez. A felperesek hivatkoztak továbbá egy aloldalra is, de ennek mibenlétét nem részletezték. Mindezek miatt nem fogadható el alaposnak a deaktiválással kapcsolatos kereseti érvelés. A felperesek állításával ellentétben – a hatásköri kifogásnál már részletezettek miatt - az alperes nem bírálta felül a Kormányhivatal határozatát annak I. rendű felperes hátrányára történő megváltoztatásával, emellett pedig nem is bírósági hatáskört gyakorolt.
- [65] A Fővárosi Törvényszék a továbbiakban a bírság kiszabásának a jogszerűségét vizsgálta, előjáróban az ügyintézési határidőnek a bírság alkalmazhatóságával való kapcsolatával foglalkozott.
- [66] A Tpv. 63. § (1) bekezdése szerint az ügyintézési határidő az eljárás megindulásának napján kezdődik. Az Fttv. 27. § (1) bekezdése alapján alkalmazandó Tpv. 63. § (2) bekezdésének a) pontja szerinti ügyintézési határidő 3 hónap, amely a Tpv. (9) bekezdésének a) pontja alapján két alkalommal, egyenként legfeljebb két hónappal meghosszabbítható. A Tpv. 63. § (8) bekezdés 10. 11. és 14. pontjai szerint az ügyintézési határidőbe nem számít be az ügyfélnek a tényállás tisztázásához szükséges adatok közlésére, illetve okirat vagy más irat bemutatására való felhívásától az annak teljesítéséig terjedő időtartam; a 64/B. § (6) bekezdése szerinti felvilágosítás adása, illetve adat, irat szolgáltatása iránti megkereséstől az annak teljesítéséig, de legfeljebb a teljesítésre előírt határidő lejártáig terjedő időtartam; és az eljáró versenytanács előzetes álláspontjának, illetve a vizsgálatot lezáró jelentésnek a 73. § szerint az ügyfél részére való megküldésétől az ügyfél nyilatkozatának megtételéig, de legfeljebb a nyilatkozat tételre biztosított határidő lejártáig terjedő időtartam.

- [67] A bíróság egyetértett az alperessel abban, hogy a Tpvt. 63. § (8) bekezdés 10. pontja szerinti hiánypótlási felhívás teljesítése az adatszolgáltatás tényleges beérkezésének időpontjával azonos, az alperes ugyanis csak a válasziratok beérkezését követően, azok tartalmi vizsgálata alapján tud meggyőződni a felhívás teljesítéséről. A fent idézett jogszabályi rendelkezések egyértelműen teljesítésről szólnak, ami praktikusán csak azt jelentheti, amikor a teljesített adatszolgáltatás az alpereshez már megérkezett.
- [68] Irányadónak tekintette a bíróság a Fővárosi Törvényszék 105.K.701.058/2020/24. számú ítéletében foglalt, a határidőszámítással kapcsolatos értelmezést (40. bekezdés), miszerint nem számít bele a határidőbe az az időtartam, amikor az alperes számára még nem áll rendelkezésre az irat. Mindezek alapján a határidőszámítás során az alperes jogszerűen számolt, ami alapján megállapítható, hogy a felperesi állítással ellentétben az ügyintézési határidőn belül hozta meg a határozatát.
- [69] Az alperes a szabad bizonyítás elvére épülő versenyfelügyeleti eljárásban a tényállás tisztázási kötelezettségét teljesítve hívta fel adatszolgáltatás teljesítésére a felpereseket. Annak megítélése, hogy az adatszolgáltatási felhívások az ügy tényállása szempontjából valóban releváns információkra vonatkoznak-e, az eljárási határidő megtartottsága szempontjából nem lehet releváns. Az alperes eljárása során a Tpvt. és az Ákr. rendelkezései irányadóak, bírósági kontroll ott lehetséges, ahol azt törvény megengedi, az alperes egyes bizonyítási cselekményei önmagukban ilyen kontroll alatt nem állnak. A bíróság előtt megtámadható cselekményeinek (határozat; végzés) a vizsgálata során lehet helye az ügy érdemére kiható, az eljárása során elkövetett jogsértésekre kiterjedő vizsgálatnak, ami e tekintetben a határidő megtartottságának a vizsgálatára korlátozódhat. Megállapítható ugyanakkor a fent már kifejtettekre figyelemmel, hogy az alperes a teljesített összes eljárási cselekményével sem lépte túl az ügyintézési határidőt. Mivel a felperesek az alperesi határidőszámítást annak részleteiben nem vitatták, a bíróság a felek által csatolt táblázatok egyes elemeit már külön nem vizsgálta.
- [70] Így alaptalan volt a felperesek azon hivatkozása, hogy az ügyintézési határidő a határozat meghozatala előtt lejárt. Az alaptörvényi és kúriai eseti döntésekre történt hivatkozásaikat ezért nem kellett vizsgálni, miután azok arra az estre vonatkoznak, amikor az alperes a határidőt túllépte. Szintén emiatt nem sérült a felperesek védekezéshez való joga sem.
- [71] A Tpvt. 78. § (8) bekezdése második mondata lehetővé teszi azt, hogy a KKV-kal szemben az első esetben előforduló jogsértés esetén az eljáró versenytanács bírság kiszabása helyett figyelmeztetést alkalmazzon, ha a vállalkozásnak az eljárás során tanúsított magatartása alapján alaposan feltételezhető, hogy a vállalkozás jövőbeni magatartásának jogszerűsége, az újabb jogsértés elkövetésétől való tartózkodása így is biztosítható.
- [72] A jogi szabályozásból látható, hogy a figyelmeztetés alkalmazása vagy ehelyett a bírság kiszabása az alperes mérlegelési körébe eső döntés, ezért a felperesek hivatkozásával ellentétben a figyelmeztetés alkalmazásának a jogszabályi feltétele pusztán fennállta miatt, önmagában nem tette jogszerűtlenné a bírság kiszabását. A felperesek a figyelmeztetés mellőzését azon álláspontjukra alapítva sérelmezték, hogy kiemelt jelentőséget kellett volna tulajdonítani az I. rendű felperes KKV minőségének, emellett pedig az EU-s jogelvek sérelmét jelenti a külföldi székhelyének és vállalatcsoportbeli tagságának értékelése. A felperesek hivatkozásait a bíróság nem osztotta. Az I. rendű felperes felek által nem vitatottan megállapítható KKV minőségéből önmagában nem következik az, hogy az alperes vele szemben figyelmeztetést lett volna köteles alkalmazni. A figyelmeztetés alkalmazásának törvényi korlátai az alperes által elismerten sem álltak fenn, ugyanakkor úgy ítélte meg, hogy

az I. rendű felperes jövőbeli jogkövető magatartása figyelmeztetéssel nem biztosítható és ennek indokát adta. Az alperes tényként rögzítette ugyan a határozat 28. pontjában, hogy az I. rendű felperes brazil és svájci székhelyű vállalkozásokat is magába foglaló cégcsoport tagja, ezt meghaladóan azonban az ebből adódó lehetséges jogértelmezési nehézségeket vázolta, a figyelmeztetés alkalmazásának mellőzése körében ennek azonban nem tulajdonított jelentőséget. A joggyakorlat következetes abban, hogy a figyelmeztetés alkalmazását az alperes mérlegelheti, a mérlegelés szempontjait a Tpvt. nem rögzíti (Kúria Kfv.IV.37.774/2018/13). Ennek megfelelően az alperes a határozatának 424-427. pontjaiban részletesen rögzítette mindazon mérlegelési szempontokat, melyek alapján indokoltnak tartotta a bírság kiszabását. A felperesek kereseti érvei mentén a bíróság az alperes bírság kiszabása mellett szóló érveit osztotta, az alperes e körben alkalmazott mérlegelését a Kp. 85. § (5) bekezdésében foglaltaknak megfelelően jogszerűnek találta. Az alperes miután az I. r. felperes KKV-minőségét figyelembe vette, és nem azon az alapon mellőzte a figyelmeztetés alkalmazását, mert az I. r. felperes külföldi székhelyű gazdasági társaság, nem sérültek a felperesek által a diszkrimináció körében hivatkozott uniós jogi normák.

- [73] A felperesek tartalmában a bírságkiszabás jogalapja körében hivatkoztak arra, hogy a II-III. r. felperesek a megállapított jogsértések tekintetében tényállási elemet nem valósítottak meg, ezért a mögöttes felelősségüket nem lehetett volna megállapítani. Ezzel szemben az alperes a határozatának 256-262. pontjaiban jogszerű indokát adta annak, hogy miért került sor a II-III. r. felperesek kötelezésére. A hivatkozott kúriai gyakorlat (Kfv.III.37.690/2013/29.) szerint megalapozottan kötelezte alperes a II-III. r. felpereseket mögöttesen a bírságösszeg megfizetésére, hiszen az I. r. felperessel egy vállalkozáscsoportba tartoznak, ügyfélként pedig bevonásra kerültek a versenyfelügyeleti eljárásba. A mögöttes felelősség megállapításához nem volt szükség arra, hogy a II-III. r. felperesekre nézve az alperes a jogsértés megvalósítását megállapítsa, abban az esetben ugyanis a felelősségüket nem mögöttesen, hanem az Fttv. 9. §-a szerint kellett volna megállapítani.
- [74] A közigazgatási bírságkiszabás bírósági felülvizsgálata során kialakult bírói gyakorlat (Kúria Kfv.III.37.083/2016/4., Kfv.III.37.599/2017/6., Kf.V.39.083/2021/8., Kfv.III.37.147/2021/13.) alapján a bíróságnak nincs jogszerű lehetősége a kiszabott bírságösszeg felülmérlegelésére, csak akkor, ha megállapítható, hogy az alperes valamely releváns körülményt okszerűtlenül nem mérlegelt, vagy a mérlegelése tárgyává tett szempontokat az okszerű mérlegelés elvárásával ellentétesen vette figyelembe. A fenti kúriai gyakorlatot a bíróság a jelen ügyben is irányadónak tartotta, figyelembe vette, attól eltérni nem kívánt.
- [75] Kétségtelen, hogy az alperes aktuális bírságolási gyakorlatát összefoglaló Bírságközlemény nem jogszabály, ennek megsértése, vagy az ettől való eltérés önmagában nem eredményezhette a határozat jogszerűtlenségét. A bíróság tehát ezt nem, kizárólag a Tpvt. 78. §-ának betartását kérhette számon az alperesen (105.K.701.058/2020/24. számú ítélet 64. pont). Az alperes széleskörű mérlegelési joga gyakorlása körében irányadó szempontokat – a súlyosbító és enyhítő körülményeket – a Tpvt. 78. § (3) bekezdése példálózó jelleggel határozza meg, ezen szempontok mentén az alperes döntése indokolásában teljeskörűen és áttekinthetően, okszerű indokokkal alátámasztva kell, hogy számot adjon arról, hogy az általa értékelt körülmények milyen mértékben befolyásolták a bírság összegének meghatározását. Az alperes, miután maga is a Bírságközleményben foglaltakat követve kívánta meghatározni a bírság összegét (431. pont), annak meghatározásakor a döntése ok- és jogszerűségét a Kp. 85. § (5) bekezdése alapján annak szem előtt tartásával kellett vizsgálni, hogy következetes volt-e a Bírságközleményben foglalt szempontok alkalmazásakor, a mérlegelésének szempontjai megismerhetőek-e, számítási módszere, logikája követhető volt-e.

- [76] A bíróság aránytalanságára vonatkozó felperesi érveket vizsgálva a bíróság elöljáróban azt emeli ki, hogy a bírósági gyakorlat szerint a más ügyekben kiszabott bírságnak a bíróságösszevétel meghatározása során nincsen relevanciája (Kúria Kf.II.969/2018/10. számú ítélete).
- [77] Az alperes a Tptv. 78. § (3) bekezdésében, illetve a Bírságközleményben foglaltakra hivatkozással, mérlegeléssel határozta meg a szankció mértékét, és a határozata 428-458. pontjaiban jelölte meg a mérlegelése szempontjait. A Bírságközlemény 13. pontjának megfelelően elsőként a bíróság kiinduló összegét határozta meg. Kiinduló összegként a jogsértő magatartásokkal realizált nettó árbevétel tartotta szükségesnek figyelembe venni, ugyanakkor megjegyezte, hogy ez nem tartalmazza a 2019. október utáni bevételeket, mert a kiinduló összeg mértéke miatt nem indokolt ennek további növelése (433. pont).
- [78] A kiinduló összeg meghatározása hiányos és önmagában ellentmondó. Nem megállapítható az, hogy az alperes egyrészt az eljárás részbeni megszüntetését miként értékelte, másrészt pedig annak alátámasztása is hiányzik, hogy mely okból következett az alperes arra, hogy az I. rendű felperes összes nettó árbevételének egésze a jogsértő kereskedelmi gyakorlattal van összefüggésben, miután a határozat 434. pontja csak annyit tartalmaz, hogy a két tényező azonos, az összes bevétel a jogsértő kereskedelmi gyakorlattal van összefüggésben. Adós maradt továbbá annak kifejtésével, hogy a példaként hivatkozott fogyasztói jelzések miként támasztják alá ezt a megközelítést, annak pusztán megemlítéséből ugyanis még nem lehet következtetni a helytállóságára. A felperesek alappal hivatkoztak arra, hogy a kiinduló összeg meghatározása eltér a Bírságközleményben foglaltaktól, vagyis az alperes eddigi gyakorlatától is, elvárható lett volna ezért, hogy azt az alperes alapos indokolással támassza alá, különösen azért, mert bár a jogsértés időszaka alatt realizált nettó árbevétel vette figyelembe, maga is úgy ítélte meg, hogy a kiinduló összeg mértéke miatt a 2019. október utáni időszakot figyelmen kívül hagyja, holott a jogsértés időszaka ezt meghaladta. Ez a bíróság számára azt kell jelentse, az alperes maga is túlzottnak vélte a teljes időszak figyelembevételével számított kiinduló összeg mértékét, amely a kiinduló összeg meghatározásának a jogszerűségét eleve kétségessé teszi. Nem vitatható, hogy a vizsgált kereskedelmi gyakorlat sajátosságai indokolhatják a bírságszankció meghatározása során az egyediesítést, de annak okszerűnek, átláthatónak, koherens érvekkel alátámasztottnak kell lennie, ennek pedig a határozat nem felel meg.
- [79] A bíróság az alperes súlyosító és enyhítő körülmények értékelésére vonatkozó indokolását is hiányosnak tartotta, e körben egyetértett a felperesekkel abban, hogy a bíróság összegének meghatározási módja nem követhető, mivel az alperes a súlyosító és enyhítő körülmények százalékos mértékű pozitív és negatív irányú befolyásoló szerepének 435. pontban történő általános meghatározásán túl nem vezette következetesen végig az alapösszeg, továbbá a végső bírságösszeg alakulását. Nyilvánvalóan nem matematikai műveletek sora hiányzik a határozatból, hanem annak indokolása, hogy a súlyosító és enyhítő körülmények mégis az egyes értékelési tartományon belül is eltérést mutató mértékekhez képest milyen százalékos súlyt képviseltek az értékelés során és mely okból. Éppúgy nem volt megállapítható az sem, hogy mely külföldi vizsgálatokat értékelt az alperes súlyosító körülményként és mennyiben, miközben maga is elismerte, hogy a hivatkozott vizsgálatok megállapítás nélkül zárultak. Ezt meghaladóan a kiinduló összegből számított alapösszeg korrekciós növelését is kizárólag a jövőbeli hasonló jogsértések megelőzésével indokolta az alperes. Azt azonban, hogy a korrekciós növelés milyen alapösszeget és milyen mértékben növelt, nem fejtette ki. A tisztességes eljáráshoz való joggal nem összeegyeztethető az – különösen egy ilyen rendkívül

magas bírságösszeg meghatározásakor –, ha a bíróság által nem felülvizsgálható az, hogy miként jutott el az alperes a kiindulási összegtől a bíróság végső összegéig. A bíróság e körben is követendőnek tartotta a 105.K.701.058/2020/24. számú ítéletben foglaltakat (60. pont), miszerint a bírság megállapítása ugyan nem egy matematikai pontossággal leírható művelet, ugyanakkor nyomon követhetőnek lennie, hogy az alperes milyen módon vezette le a kiinduló összegből a bíróság végső összegét.

- [80] Mindezekre figyelemmel a bírságösszeg kiinduló összegének meghatározásánál és a végső összeg meghatározásának a levezetése során az alperes megsértette a Kp. 85. § (5) bekezdése szerinti kötelezettségét, nem tartalmazza ugyanis a határozata a mérlegelésnek a hivatkozott kúriai gyakorlat által is megkívánt okszerű levezetését.
- [81] Mivel a bírságösszeg meghatározása során az alperesi mérlegelés jogszabálysértő volta a fentiek alapján megállapítható volt, a bíróság már nem vizsgálta részleteiben a keresetben hivatkozott egyes súlyosító és enyhítő körülmények jogszerűtlen értékelésére előadott kereseti érvek a helytállóságát.
- [82] Mindezekre tekintettel a bíróság a felperes keresetét részben alaposnak találta, és az alperes határozatát annak bírságot kiszabó rendelkezése tekintetében a Kp. 89. § (1) bekezdés b) pontja alapján megsemmisítette, ezt meghaladóan a keresetet annak alaptalansága miatt a Kp. 88. § (1) bekezdés a) pontja alapján elutasította.
- [83] Meghagyja az alperesnek a megismételt eljárásra vonatkozóan, hogy a bíróság kiindulóösszegének meghatározása és a végső összegének levezetése során a jelen ítéletben foglaltak (77-79. pontok) figyelembevételével járjon el.
- [84] A perköltség vonatkozásában a bíróság azt tartotta szem előtt, hogy a felperesek keresete fele részben (a bírság összegszerűsége vonatkozásában) eredményes, fele részben (a megállapítások és a bírság jogalapja kérdésében) eredménytelen. Mindezt, továbbá a peres felek által előlegezett költségeket (az őket képviselő jogi képviselők munkadíját) figyelembe véve a bíróság a peres feleket egyenlő arányban tekintette pervesztesnek, illetve pernyertesnek. Ezért úgy rendelkezett, hogy a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (továbbiakban: Pp.) 83. § (2) bekezdése alapján a peres felek a perrel felmerült költségeiket maguk viselik.
- [85] A perveszteségi-pernyerteségi arányra figyelemmel döntött a bíróság a tárgyi illetékfeljegyzési jog folytán feljegyzett kereseti illeték viseléséről. Az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: Itv.) 45/A § (2) bekezdése, a 39. § (1) bekezdése és 42. § (1) bekezdés a) pontja alapján megállapított 1 500 000 forint kereseti illeték összegéből a bíróság a felpereseket a Pp. 83. § (2) bekezdése és a Pp. 102. § (1) bekezdése alapján 750 000 forint kereseti részilleték megfizetésére kötelezte; a további 750 000 forint kereseti részilletéket az alperes teljes személyes illetékmentességére tekintettel a Pp. 102. § (6) bekezdése alapján a Magyar Állam viseli.
- [86] Az ítélet elleni fellebbezés lehetőségét a Kp. 99. § (2) bekezdése zárja ki.

Záró rész

Budapest, 2021. november 19.

dr. Sára Katalin s.k.
a tanács elnöke

dr. Bíró Péter s.k.
előadó bíró

Fintáné dr. Vásárhelyi Julianna s.k.
bíró